

450257

AZ ERDŐ

erdészeti és vadászati szaklap, kisebb erdők birto-
kosai és kezelői, erdészeti altisztek, erdőőrök és
vadőrök részére.

1912. év.

Megjelenik minden hónap 1-ső és 15-ik napján.

VI. évfolyam.

Előfizetési ára egész évre 4 korona.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Szerkeszti: **BALOGH ERNŐ** m. kir. erdőtanácsos.

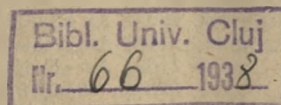
Tulajdonos és kiadó

az

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET.

Szerkesztőség: Budapest, V., Zoltán-utca 16. szám. (Telefon 34—40.)

Kiadóhivatal: Budapest, V., Alkotmány-utca 6. sz. (Telefon 37—22.)

BUDAPEST

1912

TARTALOM.

I. Szerzők.

	Oldal
—a.—z. Erdészeti gyakorló-iskolák Szerbiában	51
Bachó János: A rózsahégyi fiútáptintézet	137
Balogh Ernő: A fegyveradóról	45
„ „ „ A földművelésügyi miniszterium 1913. évi költségvetése	288
„ „ „ A nyugdíjtörvény-javaslat	271
„ „ „ Az erdőőrök cselédi mivoltáról és cseléd- adójáról	63
„ „ „ Milyen eb nevezhető vadászati szempontból kóbor ebnek?	313
„ „ „ Törvényjavaslat a családi pótlékről	149
Bársány István: A mai puskákról	230, 240, 256
Békó Albert: Bükkvadások magfáiról és maradékfáiról	213
Bészler Kálmán: Fiatalosok gondozása hegyes vidéken	57
bl.: Baromfiak fonálférge	186
bl.: Házinyúltenyésztés külföldön	316
bl.: Hibás keltetőgéppel való elbánás módja	50
bl.: Kaesafiókák felnevelése	207
bl.: Mézgefolyás gyógyítása	20
bl.: Őszi barackfák nyári gondozása	194
bl.: Pulykafiókák felnevelése	50
bl.: Tojáseltartás legegyszerűbb módja	50
Csergő Venczel: A rajzásról	125
„ „ „ Méhészetről	49, 80, 97, 157
Divadl Béla: A közép- és magashegységi erdeink mestersé- ges felújításánál tapasztalható hibákról	1
dr. Takarékossg törvénye a természetben	324
Dorugy József: Az erdővédelmi munkálatok vezetéséről	59
Eneszi Dörner Béla: Foltos löherés javítása	145
„ „ „ Homokos, szikes talaj művelése	115
„ „ „ Tőzegásás és tőzegtalaj értékesítése	116
F. L. A faüzlet helyzetéről	31
G. K.: Erdőmunkások nyugdíjbiztosítása	316
Gall Károly: Nyugdíjcsoporthoz való átlépés	157
„ „ „ Nyugdíjpótlás	183
„ „ „ Temetkezési segélybiztosítás	113
„ „ „ Új nyugdíjbiztosítási mód	95
Gegesi Kiss Ernő: Az istállótrágya kezeléséről és a trágyá- zásról	6, 17
„ „ „ Istállózás küszöbén	302
Gy. K.: A borz	192
„ „ „ A hód	204
„ „ „ Gyümölcs-pálinkák erjesztése	260
„ „ „ Róka-csapdák	290
„ „ „ Vadászat és téli sport	15
Gyulai Gy. Károly: A fogolyállomány szaporításáról	47
„ „ „ A szalonkaidényről	77
—h.—: A nyugdíjtörvényjavaslat a pénzügyi bizottságban	312
—h.—: Czobolyvadászat Szibériában	300
J.-né: A fehér olasz tyúk és sárga orpington-kakas ivadéka	99
Juczkovics Miklósné: A gyógynövények hasznáról	246
„ „ „ Kis pulykák etetése	126
„ „ „ Kotlóstyúk megválasztása	158
Kuán Károly: Decrett József élete és erdőgazdasági tevé- kenysége (1774—1841)	105, 121, 133, 165
Kolozs József: A csemetekerti munkálatokról	25, 41
„ „ „ A fenyőszálfavágások kidolgozásáról	225, 237, 253, 269
Kukuljević József dr.: A talajbetegségekről	244
„ „ „ Allatok esontlányulása	116
„ „ „ Allatok izomcsúzájáról	328
„ „ „ Istállózás küszöbén	278
„ „ „ Kutyák fülbántalmi és azok keze- lése	96, 248
„ „ „ Kutyák ízületi csúza	294
„ „ „ Kutyák rákbetegsége	85
„ „ „ Kutyák táplálása	69
„ „ „ Sértések köhögése	23
„ „ „ Tehenek felfűvódása	161
„ „ „ Tehenek pokla	69
„ „ „ Tehenek tejcsepegése	161

	Oldal
Kukuljević József dr.: Tehén pófiján és gégején levő daga- nat gyógyítása	22
„ „ „ Tinók sebfertőzése	210
„ „ „ Vadászati reformtörekvések Német- országban	65
„ „ „ Vérvezetés	145
„ „ „ Vizsla ujjainak száma	53
„ „ „ Vizslák farkának csonkítása	53
Linszky Károly: A zborói leánytáptintézet	152
Puksa Endre: Egyszerű csíráztatási mód	76
Szlávik Nándor: A cserkészetéről	32
„ „ „ A meddőség, illetve az elvetélés oka a fő- és özvadnál	169
„ „ „ Állatbőrök kezelése	327
Tomasovszky Imre: Az erdőaltiszt védkerületi teendői	13, 29, 43, 60, 91, 111, 177, 201, 214, 285, 297, 309, 321
V. S.: A feketerigó	181
V. S.: Az erdő apró lényei	217
V. S.: Pusztuló fák	258
—y.—y.: A csemetekerti munkálatokról	73
—y.—y.: A magyar erdőgazdaság történetéről	189
Zsarolyáni Márton Sándor: Kopár, vízmosásos és futó- homokos területek	89
Zsurka Karácsony: A babona és a róka	219

II. Szerző neve nélkül megjelent közlemények.

A burgonya czélszerű eltartása	66
A családi pótlék és a nyugdíjtörvény módosítása	142
A családi pótlékről	134
Adjunk kenyhasót a teheneknek	260
A dohányzásról	292
A fagyhalt eredete	197
A fázásról és megfagyásról	303
A fiáker eredete	280
A folyóvizek hőfokáról	197
A fűtülés egészséges	100
A gyümölcsfák sortávolsága	81
A házigomba irtása	197
A hereszéna mint erőtápszert a sertésnél	141
A japán uralkodóház vagyona	280
A korpa mint baromfielés	34
A leggyorsabb vonat	280
A lovak dobogása	34
A magyarok szaporodása	329
A műtrágyák hatásáról	34
A növények magterméshozama	233
A nyelvek régisége	262
A nyugdíjtörvény	329
A paizstetvek kártételei	66
A rózsahégyi fiútáptintézet tanulóiról	219
Aszalt kukoricza	208
A szédülés magyarázata	67
A szyriai erdők	22
A tyúkszem	197
A tyúkszem gyógyítása	8
A zöldtakarmányozásról	184
Az állatok korhatára	246
Az emberek színe	67
Az „Erdészeti és Vadászati Altisztek Országos Szövetsége” közgyűlése	219
Az erdők és a jégesőképződés	208
Az „Országos Erdészeti Egyesület” 1911. évi közgyűlése	4
Az ugarolásról	208
Az új nyugdíjtörvény	34, 184, 261
Állandó és nagy jövedelmet biztosító foglalkozás	35
Állat-barométer	220
Atlépések a nyugdíjcsoporthoz	185, 232, 261
Balesetbiztosítás	142
Baromfiak ivóvízzel való ellátása télen	303
Baromfikeltetőgépek	66

	Oldal
Borozásodott csavar kivétele	8
Béky Albert-féle «Számant» elfogyott	280
Biztosítás	35, 51, 81
Borsó-, sárgarépa- és czéklatermelési kísérletek	21
Burgonya etetése	34
Cserebaromfi-kiosztás	99
Dohos gabona kezelése	33
Drágasági pótlék	261
Előzetes jel a száj- és körömfájás fellépésére	260
Erdőaltisztek jutalmazása	127
Erdőőri és vadőri szakvizsgák eredménye	300
Erdőőrök és vadőrök jutalmazása	95
Ezüstlakodalom és eljegyzés	233
Éneklőmadarak hangjának elvesztése	143
Evkönyv az erdészeti és vadászati altiszti személyzet részére	232
Fajbaromfiak kiosztása	196
Faragó Béla árjegyzéke	280
Faszén a vízi szárnyasoknak	141
Fák múzeuma	142
Fenyőillat	208
Fürdőkezdemény	67
Gépkocsivezető erdőőrök	292
Gyümölcsfák gondozása	158
Gyümölcsfák termőképességének tartama	246
Gyümölcs-kukacok	141
Halálseti segély	172, 185, 317
Halalozás	8, 172, 209, 219, 261, 317
Halászati tanfolyam erdőőrök részére	158
Házörző ebek gondozása	184
Hogyan költi ki a strucc a tojásait	143
Hótörésszerű gyümölcsfák kezelése	51
Időjelzés	8, 22, 35, 52, 68, 81, 100, 113, 128, 143, 157, 172, 185, 197, 220, 233, 247, 281, 292, 304, 317, 330
Irtanak a gyomokat	141
Japán erdei	21
Jég eltartása	21
Juhutató	141
Jutalmazás	67
Kitüntetés	7, 21, 253
Koronaérték kötelező használata	99
Könyvismertetés: «A fakeskedelmi köbszámítás elmélete»	185
«A magyar büntető törvények és szabályok magyarázatokkal és jegyzetekkel»	292
«A nyelvemester karrierje»	329
«Fakeskedelmi címítár»	52
«Földes János: «Az erdő, annak művelése, hasznai, védelme és rendezése»	51
«Kertésznaplár az 1912. szököévre»	35
«Mezőgazdasági Kalauz»	329
«Országos Méhész-Zsebnaptár 1912. évre»	81
«Tassonyi: «A ki a párját keresi»	292
Köszönetnyilvánítás	7
Kutyák átlagárai	280
Lapunk múlt évi tiszta jövedelme	279
Lassan — gyorsan	261
Megjutalmazott erdészeti altisztek	185
Méhészeti kiállítás	171
Méhtartás joga	158
Mész a zöldeséges pinczében	33
Mézlelő növények	51
Mibe kerül egy modern tigrisvadászat	209
Nedves talajt kedvelő tobozások	67
Nemesfűztelepek berendezése	316
Névváltoztatás	303
Nyugdíjbiztosítás	8, 67, 142, 172, 196, 232, 261, 279, 292, 303, 317, 329
Nyulak által megrongált fák kezelése	21
Ószibarackfák termesztése	98
Pipa tengericsntkából	8
Porcellánragasztó	262
Pomeraniai lúd beszerzési forrása	186
Püspökladányi Első Temetkezési Egylet felszámolása	113
Rózsalevelek felhasználása	197
Rozsdafooltok fehérneműből	262
Ruhák keményítése	67
Szerkesztői üzenetek	328
Tehenek fejése és takarmányozása	316
Tintafa	208
Törökország erdőgazdasága	329
Uborkás- és káposztáshordók tisztítása	196
Udvarhelyvármegyei erdőőri személyzet nyugdíjbiztosítása	245
Uj kísérleti telepek létesítése	35
Uj lövedék vadászfegyverekhez	206
Vadon termő gyógynövények gyűjtési leírása	128
Végzetes szerencsétlenség	128
Virágzó ágak télen	8

III. Hivatalos közlemények.

	Oldal
Adományos czukor méhek etetésére	247
A kincstári erdőlegények nősülési engedélye ügyében	317
A kopár-, futóhomok- és vízmosásos területeken teljesített erdőültetések költségeinek fedezésére adományozott állami pénzsegélyek kiosztása	100
Az erdőültetési jutalmak kiosztása	8
Előfizetési díjak nyugtázása	22, 52, 85, 116, 144, 173, 197, 221, 248, 281, 304, 330
Erdőőröknek községi szolgálmányok alól való mentessége	100
Felhívás kitüntetésekre és jutalmazásokra	247
Hasznos madarak védelme ügyében	172
Házilag eszközölt tűzifatermelés nem iparszerű foglalkozás	159
Hirdetési kedvezmény beszüntetése «Az Erdő» című lapnál	171
Hirdetmény az 1912. évben megtartandó erdőőri és vadőri szakvizsgák ügyében	220
Hirdetmény állami facsemeték adományozása tárgyában	262
Kopók és egyéb hajtóébek tartásának betiltása	159
Meghívó az «Országos Erdészeti Egyesület» közgyűlésére	318
Pályázat erdőültetési jutalmakra	172
Pályázati hirdetés a vadászerdői erdőőri szakiskolai továbbképző tanfolyamára való felvételek ügyében	160
Pályázati hirdetés az erdőőri szakiskolák tanulójának felvétele ügyében	159
Rétek okszerű művelése	83
Segéderdőmérnökök földilletménye, valamint az erdőlegények és segéderdőőrök földváltásága	262
Vadászati alkalmazottak felesketése és nyilvántartása	82
Változások az erdészeti szolgálat köréből	9, 22, 36, 52, 68, 83, 101, 113, 128, 143, 161, 173, 185, 197, 209, 220, 233, 263, 281, 292, 304, 318, 330

IV. Türeczák.

<i>Dánielné-Lengyel Laura</i> : A csatavesztés	298
«Az anya levele»	150
<i>Husza István</i> : Nyugatról keletre	14
<i>K. Koró Benő</i> : Tibald Muki esete	74
<i>Kovács Elemér</i> : Kajefás	26
<i>M. Hrabovszky Julia</i> : Klára	190, 202, 214, 226, 238, 254
<i>Pollermann Artur dr.</i> : A rótszakállú ember	27
<i>Steukáné-Bapcsányi Vera</i> : A majom	2
«Két kemény kő»	310
<i>Szabó Miklós</i> : Egy vénkisasszony naplójából	90
«Kalucsni Leander»	270
<i>Szalgyi Emília</i> : Itt van a tél	178
<i>Urhegyi Jenő</i> : Elhagyatva	134
«Lemondás»	42
V. S. Az erdőben	58
V. S. Milliomosok karácsonya	322
<i>Zsoltdos László</i> : Alszik a tábor	166
«Az affektáló Csimpi»	286

V. Közérdekű szerkesztői üzenetek.

Amerikai elnökválasztás	174
Anyakönyvvezető költségfelszámítása	36
Apaállat fenntartási költségei	305
Automobilok jelzései	294
Állami alkalmazottak adója	36
Állami alkalmazottak végkielégítése	10
Állami fa- és fémipari szakiskola tanulói	248
Állami kezelésbe vett erdők őrzése	36
Állatejgipszöntvények beszerzési forrása	22
Állatok csontlágylása	116
Állatpraparáló intézetek	163
Baromfiak fonálférge	186
Baromfiak tetűje	22
Baromfi lelővése kertben	11
Betegség esetén jár a fizetés	10
Büntetéspenzek hovaforrdítása	222, 234
Családi pótlékról	294
Csapda beszerzési forrása	306
Cselédadó fizetése	305
Cselédeknek szolgálatból való elbocsajtása	36
Dizel: «Az apró vad vadászata» című mű beszerzési forrása	318
Díjnokok járandósága	36
Dorongfa-választékok	115
Ebadó fizetése	53, 129, 221
Egyenruháról	23
Elveszett szakiskolai és szakvizsga-bizonyítványok pótlása	54
Erdei kihágásoknál nincs visszaesés	84
Erdei rovatos napló vezetése	101
Erdei vasút építési munkálatai	10
Erdőkezelési járulék	264
Erdőlegények és segéderdőőrök családi pótléka	264

	Oldal		Oldal
Erdőlegények és segéderdőőrök földjáraadósága	264	Madarakat ismertető művek	37
Erdőlegények (kincstáriak) járandóságai	54	Meddő tehén visszaadása	161
Erdőőri szakiskolai minősítés	234	Mezőőr minősítése	281
Erdőőri szakvizsga letétele	84, 129, 305	Mezőőr tartási költségei	281
Erdőőr közbiztonsági közeg	102, 187, 221	Méhészeti tanfolyam	101, 102
Erdőőrök czíme	23	Mikor büntett a lopás	84
Erdőőrök egyenruhája	23, 102	Nyalatok és sózók készítése	129
Erdőőrök eltiltása vadászfegyver viselésétől	36, 186	Nyájörző kutyák a vadászterületen	102
Erdőőrök fegyveradómentessége	130, 175, 264	Országos Gazdasági Munkás- és Cselédsegélypénztár nyugdíjesoportja	221
Erdőőrök joga vadászokkal szemben	102	Országos Magyar Vadászati Védegylet helyisége	234
Erdőőrök községi közmunkája	10	Ózek táplálása	129
Erdőőrök legeltetési jogosultsága	264	Ózvegyek útdadója és közmunkája	187
Erdőőrök útdadója	10, 187	Párbajozásról	222, 294
Erdőőrök vadászhatjegy-adómentessége	186	Pénzbüntetések hovafofordítása	222, 234
Erdőszolgák vadászfegyver viselésének betiltása	199	Pisztráng beszerzési forrása	222
Erdőtisztek minősítése	101	Pulyka hizlalása	281
Éjjeli őri teendők	10	Revolverért adót nem kell fizetni	222
Élő vadak befogása és eladása	222	Rétborona beszerzése	146
Épület- és műszerfa árak	23	Robbantásról	263
Faárak	282	Róka-csapda beszerzési forrása	306
Fajbaromfiak kiosztása	234	Sertések köhögése	23
Fajnyulak beszerzése	146	Sérült gyümölcsfák kezelése	161
Fáczirok részére búvóhely készítése	129	Sózók és nyalatok készítése	129
Fegyelmi büntetések	223	Szabályszerűen kedvezőbb nyugdíj	145
Fegyveradóról	264	Szarvasbőr kidolgozása	331
Fegyverelkobzásnál eljárás	53	Szárnyas vad tollainak felhasználása	115
Fegyvertartási igazolvány	222	Személyi pótlékról	115
Flaubert-fegyver adója	222, 281	Szeszlőző tanfolyam	305
Fokozatos előléptetés megvonása	223	Szeszgártásról szóló művek	305
Foltos lóherés javítása	145	Talpfa-árak	264
Fővadaknak tilalmi időben való lövése	222	Tehenek felfűvódása	161
Galandfereg	186	Tehenek kullancsainak eltávolítása	145
Gazdasági cseléd felmondása	69, 174, 294	Tehenek pokla	69
Gépjárművek jelzései	294	Tehenek tejcepegése	161
Haltenyésztési anyagok beszerzési forrása	37	Tehenek vemhessége	161
Hangyabáb (hangyatojás) gyűjtése	144	Tehenek vérvizelése	145
Házbéradó fizetése	10	Tehén pofáján és gégéjén daganat	22
Házinyulak májbetegsége	199	Tehén tőgyén levő szemölcs gyógyítása	174
Házkutatásról	221	Tengerészeti hajóruhancz-iskola	163
Hőekékről	305	Tinók sebfertőzése	210
Homokos, szikes talaj művelése	115	Tőzegásás és tőzegtalaj értékesítése	116
Járási erdőőrök családi pótléka	305	Tőzeglemezek beszerzési forrása	23
Járási erdőőrök fizetékiegészítése	234	Univerzum köböző	37, 84, 129
Járási erdőőrök helyzete	209, 222, 264	Uradalmi alkalmazottaknak felmondás	69
Járási erdőőrök mezőőri szolgálata	169	Útdadó fizetése	10, 187
Katonai beszállások	223	Útbiztosi minősítés	222
Katonai gyógyszereszek házasági óvadéka	282	Vadbőrök árai	305
Katonai szolgálat beszámítása a nyugdíjba	209, 264	Vadászati adómentesség	36
Kertésznapár beszerzési forrása	84	Vadászati alkalmazottak felesketése és nyilvántartása	162, 281
Kék rózsza	162	Vadászati jövedéki kihágás elévülése	36
Kihágások után megállapított pénzbüntetések hovafofordítása	222, 234	Vadászati kihágóval kiegyezés	10
Kőbor ebek lelövése	69, 102	Vadászcselédék fegyveradómentessége	130
Kőrifa-árak	84	Vadászcselédékről	36, 186
Közalapítványi erdőőrök javadalmazása	102	Vadászfegyver elkobozása	69
Községi éjjeli őri teendők	10	Vadászfegyver viselésének betiltása	36, 199
Községi közmunka lerovása	10	Vadászkutyák elfogása	69
Kutyák fülgyulladás	248	Vadászkutyák lelövése	69
Kutyák galandfereg	186	Vadbőrök kikészítésével foglalkozó czégek	318
Kutyák izületi csúza	294	Vadőri vizsga feltételei	144
Kutyák mérgezése	174	Vadőri vizsgát szakvizsgázott erdőőrnek nem kell tenni	37
Kutyák párzása és vemhessége	145	Vadőrök fegyveradómentessége	130, 144
Kutyák rákbetegsége	85	Vadőrök felesketése	145
Kutyák táplálása	69	Vasútépítési munkálatok	10
Legeltetés gyakorlása	186	Vármegyei erdőőrök családi pótléka	221
Legeltetési jogosultság	222, 264	Végkielégítés az állami alkalmazottaknak	10
Ló sántítása	174	Vérvizelésről	145
Lovak agybántalma	115	Vívásról	222
Lődjak dúvadért	222	Vizsla ujjainak száma	53
Lövöldözés a község belterületén	11	Vizslák farkának csonkítása	53

Előfizetési ár:

Egész évre	--- 4 K.
Fél évre	--- 2 K.
Negyed évre	--- 1 K.
Egyes szám	--- 20 f.

AZ ERDŐ

Hirdetések

egy hasábos garmondszedés milliméter soronkint 10 fillérrel, táblázatos és garmond betűnél kisebb betűfaj szedés másfélszeres egységárral számíttatik. — Az egész oldal négy hasáb széles.

Előfizetőknek az álláskezeslet és kínálat rovata rövid közlésekre díjtalanul áll rendelkezésre.

Szerkeszti:

BALOGH ERNŐ

m. kir. erdőtanácsos.

Erdészeti és vadászati szaklap kisebb erdők birtokosai és kezelői, erdészeti altisztek, erdőőrök és vadőrök részére.

TULAJDONOS ÉS KIADÓ AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET.

Az előfizetési ár «Az Erdő» kiadóhivatala címén Budapest, V., Alkotmány-utca 6. szám alá küldendő. Ide intézendők a lap szétküldésére vonatkozó reklamáziók is.

A lap szellemi részére vonatkozó levelezés (kéziratok stb.) «Az Erdő» szerkesztőségéhez, Budapest, V., Zoltán-utca 16. sz. intézendők. Kéziratok vissza nem adatnak.

«Az Erdő» munkatársai megfelelő iroi tiszteletdíjban részesülnek, a melyet a szerkesztőség évnegyedenként utalványoz. A lap után utalán származó tiszta jövedelem teljes összegében az Orsz. Erdészeti Egyesület által kezelt oly alap javára fordítatik, a mely — később meghatározandó módon — e lapra előfizető erdészeti altisztek, erdő- és vadőrök javára fog szolgálni.

Előfizetési felhívás.

Felkérjük t. olvasóinkat, hogy lapunk előfizetésének megújítása iránt mielőbb intézkedni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldése fennakadást szenvedjen.

TARTALOM.

Közép- és magashegységi erdeink mesterséges felújításánál tapasztalható hibákról. (Divald Béla.)

Az «Országos Erdészeti Egyesület» 1911. évi közgyűlése. Az istállótrágya kezeléséről és a trágyázásról. (Gegesi Kiss Ernő.)
 Különfelek: Kitüntetés. — Köszönényilvánítás. — Nyugdíjbiztosítás. — Halálozás. — Virágzó ágak télen. — A tyúkszeg gyógyítása. — Berozsdásodott csavar kivétele. — Pipa tengericsutkából. — Időjelzés.

Hivatalos közlemények: Az erdősítési jutalmak kiosztása.

Változások az erdészeti szolgálat köréből.

Szerkesztői üzenetek.

Tárca. A majom. (Steukáné-Bapcsányi Vera.)

A közép- és magashegységi erdeink mesterséges felújításánál tapasztalható hibákról.

Irta: Divald Béla, m. kir. erdőtanácsos.

Az «Erdészeti Lapok» 1909. évi I. füzetében Muzsnay Géza, akkor erdészeti főiskolai tanár, jelenleg m. kir. erdőtanácsos és a zsarnóczai m. kir. erdőhivatal főnöke, e című cikkét olvasva, szükségesnek tartom azt e lapok hasábjain ismertetni.

Szükségesnek tartom pedig ezt azért, mert az abban előadottak az erdőgazdaságra nézve oly fontosak, hogy azt mindenkinek, de legfőképen nekünk erdészeknek meg kell szívlelnünk.

Muzsnay Géza a közép és magas hegység mesterséges felújításánál észlelt hibát főképen két körülménynek tulajdonítja:

1. Hogy vágásterületeink túlságosan nagy kiterjedésűek és

2. hogy az ültetésnél gyenge csemetével dolgozunk.

Az első hibában nem szenvednek a fokozatos felújító vágás rendszerében kezelt erdők, mint például a vezetésemre bízott erdőgazdálkodás erdei, melynek 9600

k. hold kiterjedésű területén évente több, 30–40 apró vágás van.

Ez a belterjes erdőgazdaság szempontjából a leg-helyesebb is, mert meg van az az előnye, hogy a vágások az egész erdőgazdálkodás területén szétszórva lévén elhelyezve, a körülfekvő községekben, úgy a kézi, mint a fuvar-munkaerő foglalkoztatva lesz és ezáltal a nép bizonyos jóléthez jut, a mi viszont az erdőgazdálkodásra is nagyfontosságú, mert így nem kell idegenből jóval drágább munka- és fuvarerőt hozni s a nép sem szorul annyira a falopásra. Nagy előnye továbbá a kisvágásoknak az, hogy a mesterséges felújításokhoz szükséges munkaerő úgyszólván a helyszínről, tehát onnan kerül ki, a hol a munkások már évek hosszú sora óta az ültetés, vetés, vágástisztítás mesterségébe begyakorolták magukat.

A mesterséges felújítás második hibája az, hogy az ültetésnél gyenge csemetével dolgozunk. Bizony be kell vallanunk, hogy ezen a gyermekbetegségen mindannyian átestünk. Átestünk, mert hiszen erdőgazdaságunk csak nemrég vetette le maglevelit.

Valljuk meg, hogy még rövid 15 évvel ezelőtt is benne voltunk a német és cseh erdészekről látott erdei és fekete fenyőültetés divatjában és a mikor arra ébredtünk, hogy ez nem helyes, rátértünk csaknem mindenütt a luczfenyő ültetésére és csak akkor, a mikor láttuk, hogy a déli oldalakon ültetett luczosok folyton senyvednek, míg végre kiszáradnak, ébredtünk annak a tudatára, hogy a természet nem ismer ugrást, miért is bölcs mérséklettel és nagy körültekintéssel kell ezeket a fanemeket elplántálni ős honos fáink közé, hogy a behozott idegen megszokja környezetét, a hazaiak pedig nemesbbedjenek és a közös tápláló anyagát mindig jókarban tartsák, hogy annak emlőjén érett fává fejlőd-hessenek.

Ilyen körülmények közt ne csodálkozzunk tehát, ha csemetéink nevelésében is csak kísérleteztünk és büszkeségünket a kefe-sűrű csemetékben találtuk s ne csodálkozzunk, ha akkor, a mikor az erdőgazda az erdőmivelésre fordítandó összegekben oly fukar volt, versenyez-tünk, hogy minél kisebb területen, minél nagyobb mennyiségű csemetét neveljünk és az iskolázást csak lopva,

félve tettük. Pedig csak ezekkel, a mi lopva, félve iskolázott csemetéinkkel eszközölt erdősítések azok, a mikben most, mint fiatalosokban gyönyörködhetünk.

Azóta persze nagyot fordult a világ! Ma már a kisbirtokos is nagy súlyt helyez arra, hogy szakközege jó csemetét neveljen s meg is követelheti, hogy erőteljes csemetével végezze az erdősítési munkálatokat. Ma a magánerdőbirtokos is, ha idehaza nem tud megfelelő erős csemetét kapni, külföldről szerzi azt be, hogy a gyenge csemete okozta költséges ismétléseket, pótlásokat elkerülje.

De nemesak a Muzsnay Géza által felsorolt hibák azok, a mik, ha a helyes fanemet megválasztottuk, erdeink mesterséges felújításának sikerét kockáztatják, hanem az is, hogy rosszul ültetünk.

Rosszul ültetünk, mert rossz a szerszámunk. Már pedig a közmondás is azt tartja, hogy jó szerszám fele munka. Ez áll egyrésztől, de másrésztől jó szerszám használata mellett a siker is biztosabb.

Ezen a vidéken az erdőmvelési munkák, nevezetesen az ültetés, az irtó vagy közönséges kapával történik. Az irtó kapával az ültető munkás a csemete helyét kijelöli, a földet megporhanyítja és az ültetőlyukat is elkészíti és ebbe belehelyezi a csemetét.

Igen ám, csak hogy sem az irtó, sem a közönséges kapával nem képes a munkás olyan gödröt ásni, mint a minőt épen az erős és zömök csemete megkíván, mert ha ás és a föld porhanyó, akkor a lyuk beomlik; ha lelkiismeretes a munkás, akkor a földet kikaparja, de mivel ezzel időt veszít, a legtöbb nem teszi, hanem igyekszik a többi után, nehogy a felügyelő erdőőr mint lassú munkást megbélyegezze. Ilyenkor aztán a cseme-

ték gyökerei nem jutnak abba a természetes helyzetbe, a miben voltak. A gyökfő nagy része kimarad, különösen akkor, ha a földet le nem döngölik, a mi az ültetés sikerét teszi kétségessé úgy, hogy az erdősítés 40–50%-a kipusztul, daczára az erőteljes csemetének, s daczára a felügyelet szorgoskodásának, mert a hanyag munkás, hogy hibája, hogy t. i. elég mély lyukat nem ásott, fel ne tűnjék, a csemete gyökfőjét földdel feltölti; ez a feltöltés azután az első esőnél ellapul és a gyökfő a gyökerek egy részével együtt, a felszínre kerül.

Ezt az általános bajt elkerülendő, a helyes munkafelosztás szempontjából, itt az ültetési műveletet három részre osztjuk. Elül mennek hárman, a kik az ültető helyet elkészítik s a földet felporhanyítják; utánuk jön egy férfi a *Vadas* «Erdőmíveléstan» című könyvének 446. lapján leírt *Wartenberg*-féle ültetővassal, ez készíti az ültető-gödröket; utána jön két ültető nő a csemetékkel. Ezek a csemetéket a lyukakba helyezik és az előkészített porhanyó földet a gyökérzetre szórják, a csemetét megrázzák, hogy az apróföld a gyökerekhez érjen, azután hogy a föld ki ne száradjon, a csemetét két lába közé véve, letapossa úgy, hogy a cipője sarkától egy kis gödröcske támadjon, a mi a gyümölcsfák ültetésénél alkalmazott tányérkát helyettesíti. A csemete gyökfője mellett a legkisebb légköri csapadék is behatol a gyökerekhez.

Az ekként ültetett csemetéknek 75–80% megfogamzott, daczára annak, hogy 1904. óta, a mióta így ültetünk, állandóan abnormális, nyáron legtöbbnyire száraz időjárásunk volt.

Figyelmen kívül nem hagyva azt a körülményt sem,

TARCSA.

A majom.

Irta: *Steukáné-Bapcsányi Vera.*

Már az első találkozásnál összekülönböztek, a mi azonban nem gátolta őket abban, hogy következő alkalommal újból ne keressék egymás társaságát. Mégis csak valami igaznak kell abban lennie, hogy az ellentétek vonzzák egymást; annyi bizonyos, hogy a hol Sárdy Éva megjelent, oda Halász Pistát, a nemrég kinevezett fiatal akadémiai tanárt, holt biztosan várhatták.

Kezdetben a leány anyja nem törődött a fiatalok évdésével, később azonban, mikor a társaság figyelme is feléjük fordult, bántani kezdte leánya szokatlan harcias modora. Különbösen sem helyeselte soha leányának a szociális és természettudományok világrendjét felforgató művek iránt táplált nagy előszeretetét, legutóbbi időben meg már szinte túlságba is vitte ezt a leány. Egy reggel például ott találta asztalán Haeckel jeni tanár egyik könyvét. Azon a helyen, a hol a szerző azt a hirhedt, Cambridge-ben, a nemzetközi zoológiai kongresszuson tartott beszédjét leírja, leányának Lour-

desban megszentelt rózsafüzére olvasójegy gyanánt jelezte, hogy hol hagyta abba elalvás előtt az olvasást. Ájtatos lelkének legmélyéből megbotránkozott a rózsafüzérnek ilyenén való megszenteltségén. Valami összefüggést sejtett leányának mostani harcias hangulata s ezen — nézete szerint — erkölcsrontó könyvek között.

— Éva, kérlek, mi veszekedni valód van örökké Halászszal?

— Azok mind nagyon épületes és szörnyen tudományos dolgok, a min nem tudunk megegyezni.

— De éppen azért nem leánynak valók ezek.

— Meglehet, — vonogatta vállát a leány. — Én csak apa elméletét védelmezem, az ő álláspontját foglalom el a vitákban, a mely nem fér össze Halász lehetlenségig ultramodern elveivel.

— Ezek megvitatása nem tartozik reád, nem veszi ki jól magát és nem is értesz hozzá.

— Ohó, anyuskám, nagyon lebecsülsz. Tudod, hogy én vagyok apám famulusa, s így nem csoda, hogy az ő bölcsességéből közben valami rám is ragadt s e téren többet tudok más leánynál.

— Sajnos, hogy így van, — dorgálta tovább az anyja. — Még majd azt hiszik, hogy tüntetni akarsz

hogy az erdőgondnokság talaja köves, kőgörgeteges trachyt, megemlítem, hogy az utánpótlások leginkább a dél, délkelet és nyugati oldalakon válnak szükségessé. A talajnak ilyen természeténél fogva a Wartenberg-féle vassal nem szorítjuk a földet a csemetéhez.

Az ültetésnél egy napszámosra rendszerint 250 drb. csemetét szoktak számítani; ezt a mennyiséget ezen a köves, kőgörgeteges talajon nem birtuk elérni.

Az irtó és közönséges kapával történt ültetésnél egy munkásra nagy átlagban 230 drb. csemete esett, míg a fent csesetelt ültetési mód mellett egy napszámos csak 218 drb. csemetét volt képes elültetni. Ha a csemetéhez a Wartenberg-féle vassal odaszorítanánk a talajt, akkor jobb eredményt lehetne elérni, de viszont, ha a csekély 12 drb. csemete-különbséget összehasonlítjuk az elért sikerrel, úgy itt az ültetővassal eszközölt erdőművelésnek kell előnyt adnunk.

Hogy az ily módon foganatosított ültetés előnye jobb talajon fokozódik, azt fejtegetnem nem kell.

A negyedik hibája a mesterséges felújításoknak az, hogy a már megfogamzott erdősítést magára hagyjuk és többé vele nem törődünk. Kétszeres ez a hiba a fénytkereső fanemeknél.

Nézzünk csak be egy 4—5 éves mesterséges úton telepített tölgy vagy lucfenyő fiatalosba. Nem azt fogjuk-e látni, hogy a csemete nyurga, a fütől és egyéb gyomtól el van nyomva; a küzdelem nyomait magán viseli minden csemete. Pedig minő kevés, minő kis költséggel lehetne a csemetét segíteni.

Tavaszzal az erdősítések befejezése után, vagy közben is, ha a múlt évi erdősítés mellett elmegyünk, a munkáscsoportot rajvonalba felállítjuk és végigmegyünk

az ilyen fű és gyomlepte erdőrészleteken és felszabadítjuk az elnyomott egyedeket. Ha ezt az eljárást a második évben is folytatjuk, a mikor a csemete az átültetés baját már kiheverte, akkor magára hagyhatjuk addig, a míg nem tapasztaljuk, hogy a szomszédos és talán tenyészteni nem érzelt fanemek nem nyomják, nem veszik el fent az éltető napsugarat, lent pedig az anyaföld tápláló erejét. Ekkor hozzálátunk a tisztításhoz.

A fentiekből levonhatjuk azt a következtetést, hogy nem elég jól ültetünk, hanem ha ennek eleget tetünk, úgy, mint a jó kertész, ápolnunk is kell a zsenge csemetét, mert csak így nevelhetjük fel értékes fává.

Nem áll tehát az a mondás, hogy az erdő magától nő, hanem azt ápolni kell.

A mesterséges felújítások sikeréhez nagyban hozzá járulna, ha az erdőbirtokosok úgy, mint azt dr. Osztro-luczky Miklós főispán erdőbirtokán láttam, azokat az erdőaltiszteket és munkásokat, a kik munkájukat lelkiismeretesen, jól végezték, az eredmény mérvéhez képest erdőművelési jutalomban részesítenék és a megjutalmazott erdőaltisztek neveit e lapok nyilvánosságra hoznák.

Hiába hivatkozunk szigorú rendeletekre, hiába hivatkozunk kötelességtudásra, az alkalmazott munkájának sikeres elvégzése megjutalmazást kíván; ezt földművelésügyi kormányunk az évente kiadott erdősítési jutalmakkal a magánbirtokok sikeres erdősítésénél meg is teszi, de igen üdvös és célravezető lenne, ha ezt az intézményt a kincstári erdészeti altizti személyzetre is kiterjesztené.

tudásoddal s egészen gyűlöletessé teszed magadat Halász előtt.

— Eh mit, bánom is én mint vélekedik felőlem Halász! — pattant fel ingerülten a leány. — Ki nem állhatom az önhitt embereket s ezt az elbizakodott tudós urat különösen nem szenvedhetem. Olyan fennen beszél, mintha átélte volna a világ valamennyi korszakát s ott lett volna annak minden átalakulásánál. Azt mondta tegnap, hogy könyvet ír, e napokban befejezi s nekem fogja ajánlani. Jaj, mama, ha ezt csakugyan megteszi, én... én többé szóba nem állok vele... Tudod, mi lesz a címe ennek a könyvnek? «Az ember származása és az ethika». E művében oltárt emel bálványozott mestereinek: Lamarck, Carneri, Darwinnak s tudom is én még hány más istentagadónak. Azok elméletei és saját kutatásai nyomán megdönthetetlenül bizonyítja, hogy a majmaktól származunk.

— No, azért nem kell ilyen zavart arcot vágnod, — kaczagott a leány, — persze, hogy nem úgy érti, a hogyan te magyarázod. Mert lásd, másképp hangzik az ilyen elmélet egy vén megcsontosodott tudóstól, a kinek fejtegetései alatt önkéntelenül azt a benyomást szerezzük, hogy részben tükörbe vetett pillantásaira alapítja nézeteit s kivel a tudományos akadémia ülésin

kivül nem találkozunk; de ha ezt egy társaságunkbeli, különben igen derék és minden szépért és jóért lelkesedő egyén mondja, csoda-e, ha fellázad esztétikai érzésünk e túlhajtott felfogás ellen s minden tudásunkat összeszedve tiltakozunk ellene?

Ilyen előzmények után méltán elcsodálkozhatott Éva mamája, midőn egy napon, nem is sokkal a fent jelzett párbeszéd után, déli féltizenkét órakor látogatóruhában beállított Halász Pista.

Más körülmények között öngyűlölete ismerté volna a látogatás jelentőségét, így azonban kétszer is elmondatta jövetele okát.

— Éva kezét akarja? — szörnyülködött, megfedkezve a szokásos udvarias formáról. — De hisz ez lehetetlen! Hogy gondol ön vele élni, mikor nem tudnak megenni egymás közelében, hogy szóharczra ne kerüljön a sor.

— Csak ez a baj? — nevetett Halász megkönnyebülten. — Ez nem aggaszt.

— De hát mit szól hozzá Éva? Tudom, ez ellen is tiltakozni fog, mint önnek minden nézete ellen.

— Most az egyszer alig, — biztosította őt Halász sugárzó arcczal. — Egyébként méltóztassék tőle magától megkérdezni. — Mikor Éva, hogy minden kételyt

Az «Országos Erdészeti Egyesület» 1911. évi közgyűlése.

Az «Országos Erdészeti Egyesület» december hó 17-én tartotta meg Budapesten, az egyesületi székházban 1911. évi rendes közgyűlését, kálnoki Bedő Albert dr. nyug. államtitkár, egyesületi alelnök vezetése alatt.

Az alelnök megnyitván a közgyűlést, meleg szavakkal emlékezett meg az egyesületnek 1911. évi május hó 24-én elhunyt nagytekinélyű és érdemekben gazdag elnökéről: Bánffy Dezső báróról s bejelentette, hogy a megboldogult özvegyének a haláleset alkalmából az egyesület küldöttség útján fejezte ki részvétét, az elhunyt ravatalára koszorút helyezett, a gyászszertartáson testileg részt vett, a családhoz részvét-iratot intézett és külön gyászjelentést adott ki. A közgyűlés elhunyt nagynevű elnökének érdemeit jegyzőkönyvileg örökítette meg.

Ezután elnöklő alelnök a hatóságok, testületek, városok stb. képviselőit üdvözölte. A földművelésügyi miniszter úr képviselőjében Bartóky József államtitkár úr jelent meg, kit a szép számban egybegyűlt tagok zajos ovációban részesítettek.

Majd Bund Károly egyesületi titkár olvasta fel az egyesület 1911. évi működéséről szóló jelentését, és javaslatára a közgyűlés elhatározta, hogy az Országos Erdészeti Egyesület 40 éves fennállásának emlékére 1906. évben létesített jubiláris alapítványt, elhunyt elnökéről: Báró Bánffy Dezső-alapítványnak nevezi el. Megemlékezett a titkár jelentésében az osztrák erdészeti egyesület mult évi látogatásáról s ezzel kapcsolatban arról, hogy osztrák kollégáink a Magyarországon látott dolgokról igen elismerőleg nyilatkoztak, továbbá, hogy

a statusrendezés ügyében felírt a földművelésügyi miniszter úrhoz, hogy a városi erdőtisztek anyagi és erkölcsi helyzetének javítása érdekében a belügyminiszter úrhoz fordult, honnan bizonyos tekintetekben kedvező válasz érkezett. Felterjesztéssel fordult a földművelésügyi miniszter úrhoz az iránt, hogy a feladatok eredményei az egyesület hivatalos közlönyében, az Erdészeti Lapokban közzététessenek, hogy ezáltal a faárak alakulásáról mindenki tájékozást szerezhessen. Megemlítette, hogy az «Erdészeti Lapok» 1911. évben ünnepelte 50 éves jubileumát, hogy özvegyeknek és árváknak mennyi segély osztatott ki, stb.

Ezután a tárgysorozat második pontja értelmében az elnök, két alelnök, tizenhárom választmányi tag és a számadásvizsgáló-bizottság megválasztására került a sor, a mely titkos szavazás útján ejtetett meg. A szavazatok összeszámláltatván, megállapították, hogy összesen 134 szavazat érkezett be s *elnökké: vízeki Tallián Béla* valóságos belső titkos tanácsos, nagybirtokos, az Országos Erdészeti Egyesület alapító tagja, volt m. kir. földművelésügyi miniszter, *I. alelnökké: kálnoki Bedő Albert dr. nyug. államtitkár, II. alelnökké: Horváth Sándor* miniszteri tanácsos, eddigi alelnökök választattak meg. *Választmányi tagok lettek: Almásy Andor* nyug. m. kir. erdőigazgató; Csupor István primás-uradalmi erdőmester; Gaul Károly a technologiai iparmúzeum igazgatója; Gesztes Lajos egri érsekségi erdőmester, a borsod-gömör-hevesmegyei erdészeti egyesület elnöke; Hoffmann Antal uradalmi erdőfelügyelő; Lajtner Elek miniszteri tanácsos; Muzsnay Géza m. kir. erdőtanácsos; Szabó József m. kir. erdőtanácsos; Téglás Károly miniszteri tanácsos; Tomcsányi Gyula nyug. miniszteri tanácsos, Török Sándor m. kir. erdőtanácsos; Vuk

eloszlasson, a gyűlölt ember melléhez simulva, bizonyítá Halász szavait, anyja e közel kétezer éves jellemző szavakkal hagyta magukra:

— Én mosom kezeimet...

Persze, már azért sem hagyhatták abba az évődést, mert ez legpompásabb alkalmat nyújtott újból és ismételtten bebizonyítani, a különböző nézetek dacára mily csodálatosan egyformán édes mindkettőjük csókja és mindig forró az ölelés. E vitákban Éva most határozottan fölénybe jutott. A tudós tanár úr valamennyi jól épített sánczait bevette az ellenfél egy meleg csókjával és puha karjának ölelésével s mi tagadás, a legyőzetésnek ez a módja kiválóan inyére volt Halásznak, annyira, hogy kollégái már holmi szelid papucsuralmat is emlegettek.

— Azért egyszer Évának mégis bebizonyítom igazamat, — fogadkozott Halász.

Ez az alkalom nem késétt soká. Az idén ugyanis Budapesten tartották meg a természettudományi társulatok nemzetközi kongresszusukat s részünkről Halászt is, mint e téren egyik szaktekinélyt, előadásra jelölték. Éva, apja társaságában, a karzaton foglalt helyet. A terem zsufolásig megtelt díszes és előkelő közönséggel; voltak köztük laikusok, a kik pusztá kíváncsiságból

megjelentek, hogy lássák a különböző nemzetek kiváló elméit.

Midőn Halász az emelvényre lépett, egy pillanatig elfogulatlanul megállott s mialatt orresiptetőjét megigazitotta, mosolygón nézett fel a karzatra, tekintetével feleségét keresve. Aztán beszélni kezdett; nyugodtan és tárgyilagosan fejtegetve elméletét és kutatásainak eredményét. A mi Évát azelőtt annyira bántotta, azok a borotvaélesen meghatározott eszmék, itt egészen másképp hangzottak s habár nem fogadhatta el nézeteit, mégis végtelenül jól esett a figyelem, a melylyel e tudományosan bölcs emberek hallgatták és jegyezték találó észrevételeit. Boldog és büszke volt párjára.

Midőn úgy éjfél tájt Halász hazajött az ülést követő banketttről s pezsgőtől kissé mámorosan, bolondos kedvében karjaiba zárta álmos feleségét, diadalmasan kérdé tőle:

— Nos, kicsi feleség, meggyőztelek végre, hogy az ember csakugyan a majomtól származik?

— Arról nem győztél meg, hanem arról igen, hogy azzá válhat például így bankett után... — válaszolt az asszony.

Halász meglepetésében egy szelid káromkodást foj-

Gyula fakereskedő és Zselénszky Róbert gróf nagybirtokos. A számadásvizsgáló bizottságba beválasztottak: elnökké: Szalai Ernő m. kir. közalap. erdőtanácsos, tagjaivá: Balogh Ernő m. kir. erdőtanácsos, Gruber Gyula m. kir. főerdőmérnök, Marsovszky Ede székesfővárosi főerdész és Térfi Béla m. kir. erdőtanácsos; póttagokul pedig: Barsy Richárd m. kir. főerdőmérnök és Dezsényi Jenő kir. alerdőfelügyelő.

A választás eredményének kihirdetésekor a közgyűlés zajosan megjelenezte új elnökét. Mivel Tallián Béla a családjában előfordult gyászeset miatt a közgyűlésen személyesen nem jelenhetett meg, elnökké történt megválasztásáról táviratilag értesítettet és annak elfogadására felkérte.

A közgyűlés ezután elfogadta az igazgató-választmánynak az 1910. évi zárszámadások megvizsgálásáról és az 1912. évi költségvetés megállapításáról szóló jelentését, valamint a Deák Ferencz-alapítvány 1912. évi kamatainak hovatfordításáról szóló javaslatát.

Majd szólásra emelkedett Téglás Károly miniszteri tanácsos, a ki báró Bánffy Dezső volt egyesületi elnök felett tartott emlékbeszédet.

Téglás Károly miniszteri tanácsos rövid bevezető után áttekintést nyújtott Bánffy Dezső bárónak életréjéről. Gyermekkorától kezdve vázolta jellemének, egyéni tulajdonságainak és a már érett férfi egész lelkét eltöltő nemzeti ideáljának kialakulását azzal a céllal, hogy Bánffy markáns egyéniségét és nagyra hivatott kiváló tulajdonságait kidomborítsa. E célból különösen diákeveiről és főispáni működéséről emlékezett meg behatóbban, mint Bánffynak amaz életszakairól, a melyek jellemének, egyéni képességeinek és nagyrahivatottságának alapvető tanulságait szolgáltatják.

Folytatólag esetelte Bánffy Dezső bárónak, mint erdőgazdának tevékenységét, a miből már kezdetben kisillant, hogy Bánffy Dezső báró az erdőgazdaság jelentőségét nagyrabecsülte. Százereket áldozott azért, hogy erdeit megszabadítsa a rendszeres gazdaságot gátló birtokközösségektől, mert helyes gazdasági érzéssel és bölcs előrelátással tudta, hogy a ma fölősből e célra elvont áldozat, az utódoknak bőséges kamatozást fog hozni és tiszta altruista érzése nem engedte arra a sokkal megszokottabb állásontra, hogy saját hasznai kedvéért lepusztított erdőket hagyjon utódaira.

Messzetekintő előrelátásának és kiváló gazdasági érzékének több jeles példáját adta Bánffy Dezső báró főispáni és kormánybiztosi működése idején is. Két vármegyében rövid idő alatt rendet és jólétet teremtett. A volt Besztercze-Naszód vidékhez tartozó községek erdeit az ő tevékeny közreműködésével alkotott 1900. évi XIX. t.-cz. alapján állami kezelésbe vette és a községeknek saját szükségleteik szempontjából feleslegben álló több, mint 200,000 kat. hold erdejét közös gazdaságba egyesítve, olyan gazdaság alapját vetette meg, a mely négy év alatt kifizette a községek 1.000,000 korona adósságát, milliókat fordított a köz javát szolgáló hasznos beruházásokra és a községeknek, a melyek saját gazdálkodásuk idején erdeik anyagi hasznát alig látták, évről-évre 100,000-eket tevő osztalékokat juttatott.

E törvény igen tanulságos példa arra, mennyire igazuk van azoknak, a kik gazdasági vonatkozású törvényeinkben a magánjogi elvek túltengő uralma helyett a nemzeti és szociális tartalommal gazdagított gazdasági közérdeket kívánják állítani és hogy mennyire tévednek azok, a nálunk még ma is nagy számmal levő közigazdászok, a kik az erdőgazdaság ama jelentőségét,

tott magába, azután került e témát annál is inkább, mert ezután tudományos vitáknál sokkal érdekesebb beszéd tárgyuk lett.

Midőn a nagy esemény megtörtént és Éva halványan a kiállott szenvedéstől párnái között pihent, zavar és aggodalom szállta meg lelkét. Az imént mutatták meg neki már csipkék és szallagok közé pólyált gyermekét s azóta nem tud szabadulni kínos zavarától. Hiszen szívének egész melegével vonzódik e tehetetlen csöpp emberkéhez, de képzeletében még sem ilyennek festette magának. Nagyon csalódva érezte magát. Ez a rút, rákvörös lármás kis jószág, homályosan pislogó, kifejezéstelen szemével, gyér hajával és csunya ranczokba szedett, gyűrött vörös képével, a maga tehetetlen rütségében valóban sokkal inkább hasonlít egy rút kis majomhoz, mint Murillo bájos gyermekképeihez, a milyennek Éva majd saját gyermekét képzelte. Esztétikai érzéke birokra kelt a természetes anyai érzéssel. Hát férjében, ki mint tudós, mindent a kutató szemével néz, mennyivel inkább kell ennek a vörös kis csodának azt az érzést felköltenie, mikor ő, az édes anya nem bir szabadulni e benyomástól. Mily rettenetes, hogy férje saját gyermekében bebizonyíthatja neki Darwin elméletét.

Mikor Halász haza érkezett, úgy borult le ágya elé, szívéhez szorította lecsüngő kezét, sápadt arcát csókjaival borította s meghatottságában érthetetlen gügyögő szavakat mormogott, aztán boldog büszkeséggel kapta karjaiba fiát.

— Nézd csak, Éva, milyen hatalmas ficzko, milyen erős és derek legény!

— Csak olyan... olyan nagyon rút szegényke, olyan mint... mint egy valóságos majom... — suttopta Éva zavartan.

— Az Istenért, Éva, hogy mondhatsz ilyet? — kiállt fel Halász őszintén megbotráncozva. — Nézz ide, hát láttál-e valaha ennél szebb újszülött gyermeket, mint a mi kicsiny angyalunk? Nézd, édes, a csöpp száját meg a szemét, egészen a tied, Éva, és ez a szép selymes haj, ez is olyan mint a tied, te drága szép kicsi mamám! Hanem a homloka és orra, igen, az tökéletesen az enyém!

S meghatott arcán a legnemesebb és legfenségebb emberi érzéssel: a szülő boldogságával és szeretetével óvatosan megcsókolta gyermeke vörös arcát.

a melyet az hazánk anyagi és erkölcsi erőforrásainak biztosítása tekintetében képvisel, lekicsinyelik.

Bánffy Dezső báró tehát teljes mértékben rászolgált arra a bizalomra, a melylyel az Országos Erdészeti Egyesület 1885-ben alelnökévé, 1898-ban pedig elnökévé választotta és mindvégig meleg ragaszkodással becsülte.

E téren szerzett érdemeiről is meleg szavakkal emlékezett meg Téglás Károly Bánffyról, rámutatva arra, hogy Bánffy Dezső bárót tulajdonképpen annak a jelentőségnek felismerése vezette az Országos Erdészeti Egyesület körébe, a melyet nemzeti ideálja megvalósítása tekintetében a magyar erdőgazdaságnak és erdőgazdáknak tulajdonított.

Követendő példaként állította a Bánffy Dezső tiszta, erős jellemét, munka- és hazaszeretétét, vas szorgalmát, szívós kitartását és rendíthetlen hitét a magyar erdészek elé és kifejezte aziránti bizalmát, hogy Bánffy Dezsőnek a magyar erdőgazdaság érdekében kifejtett eredményes tevékenysége közéletünk érdeklődő nagyságai körében is hovatovább élénkülő visszhangot talál.

A mindvégig érdekfeszítő és remek szónoklattal előadott beszédet a közgyűlés perczekig tapsolta és éljenezte, az előadót pedig számosan üdvözölték gyönyörű beszédeért.

A közgyűlés elhatározta, hogy az emlékbeszédet a Bánffy-család tagjainak megküldi.

Miután még a jövő évi közgyűlés helyének megállapítása és a beérkezett két indítvány javaslattétel végett az igazgató-választmányának adatott ki, a közgyűlés berekesztetett.

A közgyűlést társasbéd követte, a melyen mintegy 140 egyesületi tag vett részt.

Az első felköszöntőt Bedő Albert I. alelnök mondta a királyra, melyet az egybegyűlték állva hallgattak végig. Majd Horváth Sándor II. alelnök emelkedett szólásra és hosszabb beszédben méltatta az újonnan megválasztott elnöknek, Tallián Bélának közéleti szereplését és az ő éltetésével végezte szavait. Ezekon kívül még számos felköszöntő hangzott el, részint gróf Serényi Béla földművelésügyi miniszterre, részint Bartóky József földművelésügyi államtitkára, a ki viszont az erdőtiszteket, egy későbbi beszédében pedig az erdőmérnökyakornokokat köszöntötte fel, továbbá Bedő Albert és Horváth Sándor alelnökökre, Lászlóffy Gábor, Téglás Károly és Soltz Gyula miniszteri tanácsosokra, az új választmányi tagokra, Bund Károly egyesületi titkára és azokra a 25 éves jubeliunukat ünneplő erdőtisztekre, a kik 25 év előtt végezték az erdészeti főiskolát s a kik a közgyűlés alkalmából találkozóra szintén összejöttek. A társasbéd mindvégig lelkes hangulatban folyt le.

Az istállótrágya kezeléséről és a trágyázásról.

Irta: Gegesi Kiss Ernő.

A gazdaságban tenyésztett állatok táplálékát a növények adják, s a természet böles intézkedése folytán, a mit az állatok a magukba felvett táplálékból megemész-

teni, feldolgozni nem képesek s mint feleslegest kilöknék testükből, foglalja magában azokat a legfontosabb alkatrészeket, a melyek a növények életéhez, testüknek felépítéséhez és gyarapodásához okvetlenül szükségesek.

Az állati ürülék és vizelet képezi az állati trágyát; ennek más anyagokkal — az alommal — való összeérlelési terméke az *istállótrágya*.

Meg ma is, a műtrágyák meglehetősen elterjedésének korában, mezőgazdasági növényeinknek legfőbb trágyája az istállótrágya s az is lesz még nagyon hosszú időig, nem csak azért, mert a növényélethez szükséges legfőbb alkatrészeket magában egyesíti, de azért is, mert készpénzbe nem kerül. A gazdaságban minden esetre szükséges állatokat tartani s ezek termelik azt.

Nagy kincs az istállótrágya, lévén a gazdasági növénytermelésnél nélkülözhetetlen, nem csak azért, mert a növények tápanyagát tartalmazza, hanem azért is, mert ez a szántóföldek fizikai tulajdonságait is a növénytermelésre előnyösen megváltoztatni alkalmas.

Ez okból megbecsülendő, okszerűen kezelendő s a benne levő növényi tápanyagok, az értékesökkenéstől minden módon megóvandók.

Sajnos, többször láttam erdőtiszteket, altiszteket (illetményföldesek) udvarán is a trágyának rossz helytelen, sőt egyáltalán nem kezelését. Hallottam a panaszt, hogy az illetményföldek úgy kisoványodtak, hogy a művelést sem érdemlik meg. Trágya pedig nincs a feljavításukra. Ez a körülmény adatta kezembe a tollat leírni azt, a mit nézetem szerint minden gazdasággal foglalkozó embernek a trágya kezeléséről mint minimumot okvetlenül tudnia kell s kétszeresen kell tudnia most, a mikor a rémségesen duló drágaság miatt mindenből jövedelmet kell csinálni s minden talpalatnyi földből ki kell venni a lehető legnagyobb hasznot.

Az alábbiakban a kérdésnek tisztán csak gyakorlati oldalát fogom tárgyalni s kerülök minden elméletet és »tudományoskodást».

*

A trágyakezelésnek az a célja, hogy az állati ürülék- és vizeletben lévő, a növényi életre fontossággal bíró minden cseppfolyó és légnemű alkatrészt lehetőség szerint megkössünk, s ha ez sikerült, azt meg is tartsuk s elpazarlás nélkül juttassuk oda, a hol azoknak a tulajdonképeni rendeltetési helyük van, a termőföldbe!

E célt a következő módon érhetjük el:

1. *Almozzunk megfelelőleg.*

Az almozásnak az a rendeltetése, hogy állatainknak tiszta, puha s lehetőleg meleg fekvőhelyet biztosítson, s e mellett minél több cseppfolyós trágyaalkatrészt vegyen fel magába, továbbá, hogy maga az alom is elkorhadó anyagával a trágyamennyiséget szaporítsa, úgy azonban, hogy ez által a trágya minősége ne romoljon, s végül hogy az alom, elkorhadása után a földbe kerülven, annak porlékonyságát, hajasövességét fokozza.

Almozásra vidékenként s a szerint, hogy a szalmára etetési szempontból nincs-e a gazdának elkerülhetetlenül szüksége, szalmát, homokot, falombot, mohát, fűrészpport, s ma már itt-ott a tözeget szokták használni.

Ezen anyagok közül e célra a legalkalmasabb a tőzeg, mert aránylag ennek legnagyobb a nedvességfelvevő képessége, sőt számos gáznemű, de a trágya-érték és az istálló levegőjének tisztasága szempontjából fontos anyagot is képes magába felvenni. Ez okból tehát ott, a hol az olesón beszerezhető, már pedig hazánkban nagyon sok helyütt fordulnak elő nagy kiterjedésű tőzegtelepek, ezt használják almozásra.

Másodsorban alkalmas almozásra, már csak a gazdaságban való előfordulása miatt is, a szalma, mely különben csövességénél fogva térfogatához képest szintén nagymennyiségű nedvességet képes felvenni. A szalma azonban úgy a mint a cséplőgépből kikerült, lehetőleg ne használtassék fel, mert hosszú lévén, az állatok pihenés és forgolódás közben könnyen kirúgják maguk alól, s így éppen a csipők, térdek, csánkók, lapoczkák, szóval a testnek a fekvés alatt leginkább megnyomott részei maradnak alom nélkül. De különben is eltekintve attól, hogy a hosszú szalma nehezen kezelhető, az egészben alomnak vetett szalmaszálnak csöve csak az egyik végén nyitott, másik végén a gabona feje által zárt lévén, nem képes a szál egész hosszába felvenni a nedvességet. E szerint főleg a kevés gabonaműt termő hegyvidéken a szalmának almozásra egészben való használata nemcsak nem czélszerű, de nem is gazdaságos.

Ezen okokból almozás előtt a szalmát szeckázzuk meg. Minél rövidebbre szeckázzuk azt, annál inkább meg fog felelni az abból készített alom fenti hivatásának s annál rövidebb idő alatt érik össze a szalma a trágyatelepen az állati trágyával, s így annál jobb lesz az istállótrágya.

Ma, a mikor egy, akár tíz kisebb gazda szükségletét is kielégítő, s az állatok takarmányelőkészítésénél amúgy is nélkülözhetlen kézi szeckavágó, melyen óránként 1—2 métermázsa szálás takarmány vágható fel, 50—60 koronáért szerezhető be, igazán saját lényeges hasznát löki el magától az a gazda, a ki ilyet nem vásárol, s ha van neki, az alomszalmát meg nem szeckázza.

A szalmával való almozásnál különösen azok részére, a kiknél a szalma nagyobb értéket képvisel, megjegyzem, hogy alomváltoztatáskor az állatok (ló, szarvasmarha) derekán hátul eső almot lökjük ki, s a mi az elejük alatt volt, azt húzzuk a hátuljuk alá és az így elül csupaszon maradt fekvőhelyre vessük a friss szalmát. Ez által sok szalmát takaríthatunk meg s elérjük azt is, hogy száraz, tehát nehezebben elkorhadó szalma nem fog trágyatelepünkre kerülni s nem késlelteti ott a trágya beérését.

A falomb s moha, miután kevés nedvességet képesek magukba felvenni s nehezen korhadnak el, csak szükségből használhatók alomnak. Korhadásukat az által siettethetjük, ha a trágyatelepre rétegenként diónagyságú darabokból álló oltatlan meszet hintünk.

A fűrészpor ott, a hol a közelben fafeldolgozó ipartelepek vannak s olesón lehet hozzájutni, czélszerűen használható fel szarvasmarháknál és lovaknál is almozásra, főleg ha annak elkerülésére, hogy a fűrészpor

az állatok szőrébe be ne ragadjon, arra vékonyan szalmát hintünk. Sertések — különösen hizók — alá mindig czélszerűen almozhatunk fűrészporral, vagy homokkal is.

Az almozásnál tartom szükségesnek elmondani, hogy ott, a hol az olesó — czukorgyarak mellett — igen czélszerű, ha az alom (szalma) alá az istálló hidlására kiszáradt mésziszapot, vagy ott, a hol olesón szerezhető be, gipszport hintünk. Ez által nemcsak a trágya értéke fokozódik, hanem mivel a mész és gipsz is nedvesedő állapotában igen sok légnemű, bűzös anyagot képes magába venni, ez nem csak az istálló levegőjét teszi az állatokra nézve egészségesebbé, de a növényekre rendkívül fontos igen sok — különben kárbavesző — nitrogén kerül bele a trágyába, növelvén annak nagyban az értékét.

2. Az alom által fel nem fogott vizet és trágyalevet ne engedjük az istálló aljában s azon kívül szétfolyni, elszivárogni, hanem gyűjtsük össze és használjuk fel czélszerűen. (Vége következik.)

Különfélék.

Kitüntetés. Szép kitüntetés érte Gubár Imre nyolczvan éves aggastyánt, a Kóburg hercegi uradalom volt erdőőrét. Ferdinánd bolgár király tüntette ki öreg alkalmazottját sajátkezűen aláírt arczképével és a bolgár nemzeti érdemrend koronás ezüstkeresztjével. A bolgár király titkári hivatalától Gubár Imre a következő levelet kapta:

Gubár Imre úrnak, volt Kóburg hercegi erdőörnek, Borsodnásasd. Mai postával küldöm az Ön részére a bolgárok királya, I. Ferdinánd Ő Felsége által legkegyelmesebben adományozott, sajátkezű aláírással ellátott fényképét és a bolgár nemzeti érdemrend koronás ezüstkeresztjét. A felséges úr ezt a szép két ajándékot Önnek emlékül küldi. Helyezze a felség arczképét illő helyre, hogy mindig emlékeztesse jóságos urára. A rendjelet viselje becsülettel, minden olyan alkalomkor, a hol méltó helyet talál. A rendjelről az okmányt később fogja kézhez kapni. Mindkét tárgy átvételének elismerését kérem hozzám beküldeni. Tisztelettel: ifj. Hykisch Antal s. k., a bolgár király ő felsége titkára.

Köszönetnyilvánítás. Egyszerűségében is megható levelet kaptunk, melyet bátran követendő példa gyanánt állíthatunk mindenki elé. A levél szóról-szóra így hangzik: «A nagytekintetű Országos Erdészeti Egyesület hivatalának — Budapest. Én alázattal alulirott Ő cs. és kir. Felsége Frigyes főherceg úr bellyei uradalmában 47 évig az erdészethél mint altiszt szolgáltam; Ő Fenségét és fenséges magas családját áldja meg a Mindenható. F. é. október 1-től nyugdíjba léptem és számtalan köszönetemet fejezem ki a még élő fellebbvalóimnak: Mayer Emil jószágkormányzó úrnak Pozsony, Höcker Ágoston jószágigazgató úrnak Főherceglak, Dokupil Adolf erdőfelügyelő úrnak Főherceglak,

Fischer-Colbrie Emil erdőfelügyelő úrnak Magyaróvár, Mahr Károly főerdész úrnak Vörösmart, Háring Vilmos főerdész úrnak Bellye, Vázsonyi Henrik erdész úrnak Pélfonostor, Pfenningberger Felix erdész úrnak Karapancsa, Moldvay Vilmos erdész úrnak Főberczeglak, Majerszky István erdész úrnak Tökös, Schaller Kálmán erdész úrnak Izabellaföld, Nehr Béla segéderdész úrnak Bellye. A kik pedig már meghaltak, azoknak adjon a Mindenható örök nyugalmat.

«Az Erdő» lapról december végével köszönettel lemondok, mert szemeim az olvasáshoz gyengék. Alázattal kérem, ezt «Az Erdő» lapban közölni kegyeskednék; ha fizetés jár érte, kérem engem értesíteni, és én posta útján el fogom küldeni. Alázatos szolgája *Salamon István* s. k. ny. főerdővéd Bellyén.»

Nyugdíjbiztosítás. Az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédségélypénztárnál Durus János és József és Butura Demeter Szolnok-Doboka vármegyei hatósági erdőőrök a rendes tagok első csoportjában balesetre és nyugdíjra biztosítottak.

Halálozás. A rimamurány-salgótarjáni vasmű részvénytársaság erdőhivatalánál alkalmazott Molitorisz István erdőőrt Telepen, a múlt hónapban szolgálata közben végzetes szerencsétlenség érte. Az erőteljes, 44 éves férfiúnak fafelmérés közben, egy ledönteni szándékolt 26 méteres tölgyfa a fejére dült s azt valósággal kettéhasította. Az elhunytat özvegye és négy árvája gyászolja. Nyugodjék békében.

Virágzó ágak télen. Január végén vágjunk mogyoró, orgona, őszibarack, cseresznye, kecskefűz, vörösgyűrű, kökény, vadgesztenye vagy aranyeső ágat, tegyük vízzel telt pohárban fűtött helyiségbe. A vizet minden 3—4 nap cseréljük ki s az ágakat vízzel naponként permetezzük. be. 4—8 hét múlva az ágak kivirítanak. Leghamarabb indul virágzásnak a mogyoró, a kecskefűz, azután az orgona, a kökény és a cseresznye; a vadgesztenye és az aranyeső a legkésőbb. Ne gondoljuk azonban, hogy azok az ágak, a miket hamarabb metszettünk és helyeztünk el, hamarabb is virágzanak. A tapasztalat ugyanis azt mutatja, hogy az októberben metszett ágak még kivirágzásuk előtt elpusztulnak, s hogy a decemberben vágott ágaknak a kivirágzáshoz több időre van szükségük, mint azoknak az ágaknak, a miket januárban vágunk. Ebből azt következtethetjük, hogy nem kizárólag a meleg-biány az oka annak, hogy a tenyészet télen szünetel, hanem, hogy a növény-szervezetnél éppen olyan szükséges az időszakonkénti működési szünetelés, mint az emberi és állati szervezetnél az alvásban jelentkező pihenés. A kísérletek is e mellett szólnak, a mennyiben azt tapasztalták, hogy azok a burgonyagumók, a miket mindjárt a termesztés után a virágeserepekben csiráztatnak, jóval később csiráznak, mint azok, a melyeket előzőleg négy hétig pincében hevertetnek.

A tyúkszem gyógyítása. Lefekvés előtt áztassuk ki lábunkat meleg vízben, azután húzzunk rá kifacsart vizes pamutharisnyát, e fölé pedig szárazat s így fekiudjunk az ágyba. Felkeléskor mossuk le lábunkat langyos vízzel, s törüljük meg. Ezzel az eljárással, ha azt több napon át folytatjuk, a bőrkeményedés és a tyúkszem teljesen megpuhul annyira, hogy az utóbbit minden eszköz nélkül gyökerestől eltávolíthatjuk, kiszakíthatjuk. Kissé körülményes ez az eljárás, de a ki az örökösen kínzó tyúkszemfájdalmaktól szabadulni akar, az ettől a kis fáradságtól ne riadjon vissza.

Berozsdásodott csavar kivétele. Öntsünk petróleumot, vagy terpentint a rozsdás csavarra úgy, hogy az a csavarmenetek közé szivárogon; ha a csavart azután gyengén felmelegítjük, a petróleum, vagy a terpentin a rozsdát feloldja, s a csavar könnyen kicsavarható.

Pipa tengericsutkából. Az északamerikai Egyesült-Államokban a tengeri minden részét kihasználják s azokból a legkülönbözőbb tárgyakat készítik. Készül a tengeriből gummi, csizma és robbantószer, ételek édesítésére szirup és gyenge fogazatúak részére könnyű pipa. A pipa készítésére Missouri államban terem a megfelelő fajta tengeri, a melynek csöve, illetve csutkája nagy és vastag. Az Egyesült-Államok csutkapipája ebből az államból kerül ki, Missouri tajtékpipa czímen. 1910-ben 7 gyár foglalkozott készítésével, összesen 26.455,584 darab pipát készítve. Általában 14 darab pipa súlya 1 font, tehát a gyártott mennyiség súlya 1.888,248 font, a melynek szállításához 94 közönséges vasúti teherkocsi szükséges. A pipa szemre nézve elég csinos; a tengeri szemének helye jól meglátszik rajta, ámbar külseje és belseje simitott és gyengén sárgára festett. Fedele nincs, szára egyenes és rövid. Legnagyobb előnye olcsósága mellett a könnyűsége, ezért főleg idősebb munkások szívnak belőle.

Időjelzés. A «Meteor» f. évi január hóra a következő időjelzést teszi közzé:

Január havának változási napjai 3—4—9—10—11—14—16—18—20—21—27—28—29-re esnek, a melyek közül legerősebb hatásúak a bolygók részéről a 4-iki csapadékos, a 14-iki hideg, viharos, a 18-iki változó és a 28-iki hideg jelleggel.

Hivatalos közlemények.

115,443.
I. A. I. 1911.

Az erdősítési jutalmak kiosztása.

A földművelésügyi miniszter a kopár területeken az 1906. évben önként teljesített erdősítésekért 1911. évi december havában ítélte oda a kitűzött jutalmakat és pedig:

1. A két 1000 koronás I-ső rendű nagy jutalmat a csikvármegyei *magánjaval; igazgató tanácsának a*

Gyergyófelsőtölgyes község I-ső határrészében létesített 107·10 kat. holdnyi és a nagyküüllővármegyei *Zsiberk* községnek az általa a saját határában létesített 25·84 kat. holdnyi erdősítésért;

2. A két 800 koronás II-od rendű nagy jutalmat a nagyküüllővármegyei *Oláhtyukos* községnek, az általa létesített 34·16 kat. holdnyi- és a nagyküüllővármegyei *Mese* községnek az általa létesített 26·4 kat. holdnyi erdősítésért;

3. A két 500 koronás I-ső rendű elismerő jutalom egyikét a nagyküüllővármegyei *Keresd* községnek 19·20 kat. holdnyi, másikat pedig *Musset Ferencz* zalaszentbalázi birtokosnak 20·0 kat. holdnyi erdősítésért.

Keresd község a jutalomdíjon kívül még 100 kor. erdősítési pénzegységben is részesült.

A versenyben részt vett nagybirtokosok közül özv. báró Bornemissza Andrásné szül. Teleky Polyxena grófnő a kolozsvármegyei Oroszfája község határában létesített 37·0 kat. holdnyi erdősítésért, gróf Esterházy Miklós Mór a komáromvármegyei Ószár község határában létesített 12·80 kat. holdnyi erdősítésért, Kláber Mór a kecskeméti Kláber-telepen létesített 31·70 kat. holdnyi erdősítésért és végül gróf Károlyi József a szatmárvármegyei Szaniszló község határában létesített 22·70 kat. holdnyi erdősítésért elismerésül egy-egy hazai festő- és szobrász-művész által készített művészies kivitelű festményt, illetőleg bronzszobor-művet kaptak.

Borovszky Károly gazdasági statisztikai felügyelő és Zboray Gyula gyógyszerész budapesti lakosok pedig a miniszter elismerésének kifejezése mellett egyenkint 400—400 kor. pénzjutalomban részesültek, azon önzetlen és dicséretet érdemlő tevékenységükért, hogy idegen területen, — a birtokos beleegyezésével ugyan, de a saját költségükön 30 kat. holdnyi elkopárosodott legelőterületet elég sikeresen erdősítettek be.

Azok az alkalmazottak pedig, a kik a versenyre bocsátott erdősítések létesítése és gondozása körül érdemeket szereztek, szintén megfelelő pénzjutalomban részesültek; nevezetesen:

Balogh Boldizsár urad. főerdész, *Szöllősy József* urad. intéző és *Kemény Kálmán* urad. intéző egyenkint 300—300 kor.;

Engi Elek és *Enyi József* urad. gazdatisztek egyenkint 200—200 kor.;

Weisz Gyula vidéki erdész 140 kor.;

Puskás Gyula urad. főerdőr 120 kor.;

Hartmann Simon és *Gärtner János* járási erdőőrök, valamint *Müller Márton* községi bíró egyenkint 100—100 kor.;

Wirinszky Albert, *Ghyrdea Elek*, *Depner János* és *Hartmann György* erdőszolgák, valamint *Schmidt Mihály* községi kisbíró egyenkint 80—80 kor.;

Sebők József gazd. munkavezető és *Mundra Mihály* mezei őr egyenkint 60—60 kor. s végül

Rosala János, *Thoma György* és *Fratilla János* községi előljárásági tagok egyenkint 40—40 kor. pénzjutalommal tüntették ki.

Változások az erdészeti szolgálat köréből.

(Kérjük az uradalmak t. vezetőségeit, hogy erdészeti alistszi létszámukban beálló változásokról a szerkesztőséget értesíteni sziveskedjenek.)

A m. kir. földművelésügyi miniszter *Konok Tamás* m. kir. főerdőmérnököt Lippáról Budapestre helyezte át s szolgálattételre a vezetése alatt álló miniszterium erdészeti (I. B.) főosztályába osztotta be.

*

A m. kir. földművelésügyi miniszter *Dioszeghy Lajos* m. kir. erdőmérnököt szolgálattételre beosztotta az ungvári m. kir. állami erdőhivatalhoz; továbbá áthelyezte *Heincz János* m. kir. erdőmérnökjelöltet Ungvárra (erdőgondnoknak), *Seemayer Bódog* m. kir. erdőmérnökjelöltet Szerdahelyre (erdőgondnoknak), *Kordás Pál* m. kir. főerdőmérnököt pedig Pécsre (erdőgondnoknak).

*

A m. kir. földművelésügyi miniszter a brassói m. kir. állami erdőhivatal kerületében (Feketehalom székhelylyel) egy új m. kir. járási erdőgondnokságot állított fel s ezzel kapcsolatban áthelyezte *Schuster András* m. kir. erdőmérnököt Feketehalomra (erdőgondnoknak), *Horváti Ferencz* m. kir. főerdőmérnököt Ujvidékre (erdőgondnoknak), végül *Muraközy Pál* m. kir. erdőmérnökgyakornokot Nagyváradra (az ottani m. kir. állami erdőhivatalhoz).

*

A m. kir. földművelésügyi miniszter az eperjesi m. kir. állami erdőhivatal kerületében (Eperjes székhelylyel) egy új m. kir. járási erdőgondnokságot szervezett; s ezzel egyidejűleg megbizta *Fekete Béla* m. kir. erdőmérnököt az eperjesvidéki felső m. kir. járási erdőgondnokság vezetésével, *Zseleznyák Péter* m. kir. erdőmérnökjelöltet pedig a Nagyszöllősön székelő m. kir. járási erdőgondnokság vezetésével; továbbá áthelyezte *Petricek István* m. kir. segéderdőmérnököt Zsarnóczára, az ottani m. kir. erdőhivatalhoz (központi szolgálattételre).

*

A m. kir. földművelésügyi miniszter a dévai m. kir. állami erdőhivatal kerületében (Puj és Vajdahunyad székhelylyel) két új m. kir. járási erdőgondnokságot állított fel s ezzel kapcsolatban áthelyezte *Zathureczky Nánator* m. kir. segéderdőmérnököt Alsókubinból Pujra (erdőgondnoknak) és *Fröhlich György* m. kir. segéderdőmérnököt Déváról Vajdahunyadra (erdőgondnoknak).

*

A m. kir. földművelésügyi miniszter a rimaszombati m. kir. állami erdőhivatal kerületében (Nagyrocze székhelylyel) egy új m. kir. járási erdőgondnokságot állított fel s ezzel kapcsolatban áthelyezte *Vagács Sándor* m. kir. segéderdőmérnököt Nagyrocze (erdőgondnoknak).

*

A m. kir. földművelésügyi miniszter a dési m. kir. állami erdőhivatal kerületében (Magyarlapos székhelylyel) egy új m. kir. járási erdőgondnokságot állított fel s ezzel kapcsolatosan *Juron Bernát* m. kir. segéderdő-

mérnököt áthelyezte Magyarlaposra (erdőgondnoknak); továbbá megbizta *Neumann Jenő* m. kir. segéderdőmérnököt a Désen székelő betlenvidéki erdőgondnokság vezetésével, *Némel Pál* m. kir. erdőmérnökgyakornokot pedig a Désen székelő Nagyilonda vidéki m. kir. járási erdőgondnokság teendőinek ellátásával.

*

A szászsebesi m. kir. erdőhivatal főnöke *Csányi János* m. kir. erdőőrt m. kir. főerdőorré, *Zatureczky Ferencz* I. oszt. erdőlegényt m. kir. erdőorré, *Mihu János* II. oszt. erdőlegényt I. oszt. m. kir. erdőlegényné, *Papp Astenie* napibéres segéderőt pedig II. oszt. m. kir. erdőlegényné nevezte ki.

*

Az orsovai m. kir. erdőhivatal főnöke *Gósa Dénes* és *Kodreán Lajos* I. oszt. m. kir. segéderdőőrököt, valamint *Fenesán Döme*, *Pragyilla József* és *Paics Márton* I. oszt. m. kir. erdőlegényeket m. kir. erdőörökké, — ifj. *Csokerlia János* II. oszt. m. kir. erdőlegényt, *Ketrieszku Miklós* és *Csokerlia György* II. oszt. m. kir. segéderdőőrököt I. oszt. m. kir. erdőlegényekké, — *Incze Antal* II. oszt. m. kir. segéderdőőrt és *Mártha István* II. oszt. m. kir. erdőlegényt I. oszt. m. kir. segéderdőörökké, — továbbá *Almási József*, *Alonti Simon* és *Bacsilla Flóris* napibéres kisegítőket II. oszt. m. kir. erdőlegényekké, — végül *Mártha Sebők* és *Zareszku Gruja* napibéres kisegítőket II. oszt. m. kir. segéderdőörökké nevezte ki.

Szerkesztői üzenetek.

Gyakran érkeznek felszólalások kiadóhivatalunkba a cím-szalagon átjavított lakozim miatt. Ez úton közöljük, hogy ezen átjavításokat nem a posta, hanem kiadóhivatalunk eszközli a bejelentett címváltozás alapján, a nagyobb arányú címnyomtatási költségek megtakarítása céljából. Kérjük tehát, hogy fölösleges reklamációkkal a t. előfizetők ne forduljanak hozzánk.

O. S. Erdei vasút építéséhez mindenekelőtt előmunkálati engedélyt kell kérni. Kizárólag magánhasználatra szolgáló, más vasutat, vagy vizutatót nem érintő, saját vagy előre megszerzett területen vezetendő vasutakra az előmunkálati engedélyt az illetékes törvényhatóság első tisztviselőjétől, más esetekben pedig a kereskedelemügyi miniszter úrtól kell kérni. A kérvényben a vasút célja és rendszere, valamint a vonal vezetése leírandó. A kérvényhez 1:75.000-es katonai térkép mellékelendő, melybe a vonalat vörös színnel be kell rajzolni s kilométerenként szelvényezni.

Kézi vagy állati erőre berendezett erdei vasutak építéséhez, ha az idegen területet, vízfolyásokat, közutakat nem érint, nem szükséges építőengedélyért a hatósághoz folyamodni, hanem az építést egyszerűen az alispáni hivatalnak tudomásvétel végett be kell jelenteni; ha azonban a tervezett vasút idegen területeket, vízfolyást, közutakat szel át, úgy a vasút építő engedélyéért az alispáni hivatalhoz kell folyamodni. Gőz- vagy villanyos erőre berendezett vasutak építési engedélyét pedig a kereskedelemügyi miniszter úrtól kell kérni. Bárhova fordul építési engedélyért, a kérvényhez a következő mellékletek csatolandók:

1. Az alapítási helyszínrajz 1:2880 mértékben. 2. Az építési hosszszelvény, a hossz 1:2880, a magasság 1:288 mértékben. 3. Irány és lejtőviszony-kimutatás. 4. Hidak és áteresztők tervei. 5. Járóművek tervei. 6. Sínek és sínkapcsolók rajzai. 7. Talpfa elosztó-terv. 8. A pályatest kereszt-szelvénye. 9. A vonal műszaki leírása. A tervek 2—2 példányban készítenők 34 cm. magas és 21 cm. széles papiroson.

A 10 fillért a lap javára bevételztük.

V. A. A vadászterület tulajdonosának jogában áll a vadászati kihágást elkövetővel kiegyezni abban az esetben, ha a kihágó nem követett el egyúttal jövődéki kihágást is. De ha az illető jövődéki kihágást is követett el, például vadászjegy nélkül vadászott, vagy tilos időben lőtt vadat, úgy okvetlenül följelentendő.

K. Gy. Névtelen levelekre nem szoktunk ugyan válaszolni, de kivételesen értesítjük, hogy kérdése különben is olyan, a melyre ezen a szükre szabott helyen kielégítő választ úgy se tudnánk adni. Nézze meg valamelyik rendőrkapitányi hivatalban a belügyminiszter úrnak a gépjárművekre vonatkozólag kiadott 57.000.910 számú szabályrendeletét, abban mindenre részletes felvilágosítást talál.

T. P. 1. Az erdőőrök az 1890. évi I. t.-cz. 49. §-ának i) pontja értelmében nem tartoznak községi közmunkát természetben leróni. 2. A hol a községi éjjeli őri teendőket nem erre a célra külön felfogadott és fizetett egyének, hanem maguk a községi lakosok felváltva végzik, ott ez a teljesítmény a közmunka jellegével bir. Minthogy pedig az 1890. évi I. törvényczikk 49. §-ának i) pontja értelmében az erdőőrök saját személyükre nézve a kézi-közmunka kötelezettsége alól fel vannak mentve: ennél fogva nézetünk szerint öntől sem lehet jogosan megkívánni azt, hogy éjjeli-őri szolgálatot teljesítsen. 3. Házbéradót mindenütt a háztulajdonos tartozik fizetni, ha csak erre nézve a lakásbérleti szerződésben nincs ön és a háztulajdonos között külön kikötés.

G. T. Trebinje. K. I. czime Szabadbattyán (Fehérmegye), D. P. czime pedig Keléd, u. p. Jánosháza (Vasmegeye).

V. F. Köszönő és hálálkodó sorai igen jól estek s örülünk, hogy tanácsunkat megfogadta és hogy az előbb sikerre vezetett, mintsem remélte volna. Mi szívesen adunk előfizetőinknek bármily ügyben tanácsot és nyújtunk felvilágosítást, mert hiszen lapunk leginkább az erdészeti és vadászati altisztek részére készül, és az ő érdeküket van hivatva szolgálni, s ezért mivel tudjuk, hogy a legtöbbször elhagyatott helyen élő altisztek nincs hova tanácsért fordulnia, természetesnek is találjuk, ha tőlünk kér ügyes-bajos dolgaiban felvilágítást. Ön azt írja, hogy kért, kérvényezett, de mindenütt rideg elutasításban részesült. Ez bizony olyan esetekben, mint az öné volt, mikor t. i. önnek volt igaza, elég sajnálatos dolog, de hát ne csodálkozzék rajta, mert a paragrafusok tömkelegén bizony nagyon nehéz eligazodni. A mint az ön esete is mutatja, a kinek igaza van, az úgy is mindig győzedelmeskedik. Jókívánatait őszintén viszonzzuk.

J. J. 1. Útadót csak ott tartozik fizetni, a hol a birtoka van és pedig a birtoka után; az állása után azonban nem tartozik útadót fizetni s ha illet öre az állása után is kivetettek volna, az ellen felebbezzen. 2. Belga óriás nyulakat a «Házinyulenyésztők Országos Szövetsége»-nél Budapest (Csillaghegy), vagy Alt-mayer Ferencz-nél Temesvár (Kossuth-tér 1. szám) szerezhet be.

M. 1. Hogy betegség esetén a fizetés mennyi ideig jár, arra nézve — tudomásunk szerint — szabály nincs; minthogy pedig a szolgálati szabályok 96. §-a kimondja, hogy az állami tisztviselők, altisztek és szolgák fizetése — a fegyelmi büntetés esetét kivéve — le nem szállítható, ebből következik, hogy betegség esetén az állami alkalmazottak járandóságát leszállítani, vagy beszüntetni nem lehet és nem is szabad. Ezt különben nem is szüntetik be sehol sem. 2. Végkielégítésre az az állami alkalmazott tarthat igényt, a ki 10 szolgálati évvel még nem bir, de testi vagy lelki fogyatkozás miatt hivatalos kötelessége teljesítésére véglegesen, vagy legalább tartósan képtelenné vált. A végkielégítés bezárólag öt beszámítható szolgálati évig a beszámítható javadalmaszás (fizetés és személyi pótlék) egy évi összegével, öt éven túl, egészen tíz évig pedig, két évi összegével állapítatik meg. 3. A III. tanítóképezdei osztály egyik középiskolai osztállyal sem egyenrangú, de körülbelül a VII-ik osztállynak felel meg.

K. D. B. Sajnálatainkra nem közölhetjük; tárczákkal különben is túlságos bőven el vagyunk látva; kérünk inkább valamilyen erdészeti szakcikket.

K. I. 1. A m. kir. belügyminiszter úr 1907. évi 6732. számú határozatában mondotta ki azt, hogy a ki a kertjének veteményében kárt tevő csirkéket lelévi, tiltott lövöldözés miatt nem büntethető. 2. A község belterületén, vagy annak közvetlen közelében az 1879. évi XL. t.-cz. 115. §-a értelmében semmiféle fegyverrel sem szabad lövöldözni.

V. M. Előfizetése már 1911. évi június hó végével lejárt. A lap egyik példányát beszüntettük.

H. L. 1. A czímszalag kiigazítása iránt intézkedtünk. 2. Előfizetése már 1911. évi márczius végével lejárt. 3. Azt, hogy önnök két pár szarvasagancsa van eladó 10 illetve 15 koronáért, legjobb lesz lapunkban hirdetni, azért azonban fizetnie kell. 4. Olyan egyenruhát használhat, a melyet önnök az uradalom megenged.

ségükről szóló bizonyítványokat tartoznak kérvényükhöz csatolni.

A sajátkezüleg irt kérvények alulirt m. kir. erdőhivatalhoz 1912. évi január hó 27-ig nyújtandók be.

Szászsebes, 1911. évi december hó 9-én.

(3.)

M. kir. erdőhivatal.

5175, 1911. sz.

Pályázati hirdetés.

Az ungvári m. kir. főerdőhivatal kerületében megüresedett kettő (2) m. kir. főerdőőri (I. oszt. erdőaltiszti) és egy (1) I. oszt. m. kir. segéderdőőri állásra fokozatos előléptetés esetén: kettő (2) m. kir. erdőőri (II. oszt. erdőaltiszti), esetleg kettő (2) I. oszt. m. kir. erdőlegényi illetve kettő (2) II. oszt. m. kir. erdőlegényi, esetleg három (3) I. oszt. m. kir. segéderdőőri, illetve három (3) II. oszt. m. kir. segéderdőőri állásra az állományszerű illetményekkel pályázat nyitattik.

Az altiszti állásokra folyamodók felhivatnak, hogy az 1879. évi XXXI. t.-cz. 37-ában követelt szakképzettségüket, az állami erdészeti szolgálatba újonnan belépni kívánók ezen felül még ép és erős testalkatukat, különösen jó látó-, beszélő- és hallóképességüket kincstári erdészeti orvos, vármegyei főorvos, vagy m. kir. honvéd törzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal, életkorukat anyakönyvi kivonattal, illetőségüket községi bizonyítvánnyal, eddigi alkalmaztatásukat, nyelvismeretüket és katonai (honvéd) kötelezettségüket megfelelő bizonyítványokkal igazolni tartoznak.

Az ilyen módon felszerelt és sajátkezüleg irt kérvények az ungvári m. kir. főerdőhivatalhoz 1912. évi január hó 10-éig és pedig az állami szolgálatban állók felettes hatóságuk útján nyújtandók be.

Az erdőlegényi állásokért pályázók nőtlenségi állapotukat is kimutatni tartoznak.

Ungvár, 1911. évi december hó 9-én.

(4.)

M. kir. főerdőhivatal.

1911. évi 7382. sz.

Termelt fenyőhaszonfa-eladás.

A mihályteleki erdőgondnokságnál termelt 1836 db fenyőszőlőkaró, 2505 db fenyőgyümölcskaró, 10439 folyóméter fenyőrudfa, és 2459-08 m³ fenyőhaszonfa hét eladási csoportra megosztva zárt írásbeli ajánlatok útján fog eladatni.

Az ajánlatok 1912. évi január hó 8-án déli 12 óráig nyújtandók be Besztercebányán a m. kir. erdőigazgatóságnál, és január hó 9-én délelőtt 10 órakor fognak az erdőigazgatóság tanácstermében nyilvánosan felbontatni.

A faanyagok és kikiállítási árak részletes kimutatása, árverési feltételek, ajánlati űrlap és boríték alulírott erdőigazgatóságnál szerezhetők be.

Besztercebánya, 1911. évi december hóban

(5.)

M. kir. erdőigazgatóság.

ÁLLÁSKERESLET ÉS KINÁLAT

28 éves erőteljes erdőőr, ki több évig faipar vállalatnál volt erdőkezelő, jelenleg pedig magánuradalmi erdőőr, jó dúvadirtó, irodai munkálatokban jártas, beszél magyarul, románul, keveset németül, más uradalomba hasonló állást keres. Czíme a szerkesztőségnél megtehető. (1.)

HIRDETÉSEK

Báró Bánffy Ferencz apanagyfalusi (Szolnok-Doboka vm.) gazdaságában mintegy 5 q **amerikai dió** (hámozott állapotban) eladó. Ára vevő zsákjában szamosvölgyi vasút Bethlen állomásra szállítva 100 kg-ként 30 (harminez) korona. (2. III. 2.)

1911. évi 4435. sz.

Pályázat

egy famesteri, egy, esetleg kettő főerdőőri, egy, esetleg kettő erdőőri, esetleg kettő erdőlegényi, illetve segéderdőőri állásra.

Egy famesteri (I. oszt. altiszt), egy, esetleg kettő főerdőőri (I. oszt. altiszt), előléptetés esetén kettő erdőőri (II. oszt. altiszt), előléptetés esetén kettő erdőlegényi, esetleg segéderdőőri állásra az állományszerű illetményekkel pályázatot hirdetek.

A famesteri állásra pályázók okmányilag igazolni tartoznak az építészet, rajzolás és költségvetés szerkesztés körül szerzett gyakorlati jártasságukat.

A főerdőőri stb. állásra pályázók az erdőtörvény 37. §-ában körülírt szakképzettséget, az állami erdészeti szolgálatába újonnan belépni kívánók ezen felül még ép és erős testalkatukat, különösen jó látó-, beszélő- és hallóképességüket kincstári erdészeti orvos, vármegyei főorvos, avagy honvéd törzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal tartoznak igazolni, valamint életkorukról, eddigi alkalmaztatásukról, nyelvismereteikről, katonai kötelezett-

131,561/1911. I. B-1. sz.

Termelt fenyőhaszonfa-eladás.

A zsarnóczai m. kir. erdőhivatalhoz tartozó kör-möczbányai m. kir. erdőgondnokság «Kunosvágás—Hotterbrunn» A. gazd. oszt. III. vágássor 4., 8., 9. és 10. erdőrészeleiben termelt s az utak mentén lévő erdei rakodókra kihozott 2000 drb gömbölyű fenyőkaró, 4260 drb fenyő erdei lécz, 5439 drb fenyőrúfa és 227-23 m³ fenyő haszonfa zárt írásbeli ajánlatok útján fog eladni.

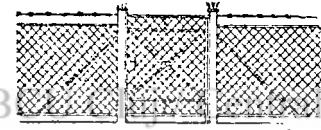
Az ajánlatok, melyek legkésőbb 1912. évi január hó 12-én délután 5 óráig nyújtandók be a zsarnóczai m. kir. erdőhivatalnál, január hó 13-án délelőtt 10¹/₂ órakor fognak Körmöczbányán az erdőgondnokság irodájában nyilvánosan felbontatni.

A faanyagok és kikiáltási árak részletes kimutatása, árverési feltételek, ajánlati űrlap és boríték a zsarnóczai m. kir. erdőhivatalnál és a körmöczbányai m. kir. erdőgondnokságnál szerezhetők be.

Budapest, 1911. évi december hóban.

(6.) **M. kir. földművelésügyi miniszter.**

Vadaskertsövények
a legjobb drótanyagból, továbbá
kertsövények, tennispályák,
baromfiudvarok

Alpenländische Drahtindustrie
(1-9.) **Ferd. Jergitsch' Söhne**
WIEN,
V. 1, Wienstrasse 45, Telephon 9583,
Graz, Göstinger Maut und
Klagenfurt Postfach 263.
195. számú képes katalógus ingyen és bérmentve
a legközelebb eső irodából.

Jegyzéke

azoknak az erdészeti szakmunkáknak, melyek az «Az Erdő»-re egész évre egyszerre, vagy bár részletekben, de egy évnél már hosszabb idő óta előfizető erdészeti altisztek és erdőőrök által az Országos Erdészeti Egyesületnél (Budapest, V., Alkotmány-utca 6. sz.) az alábbi kedvezményes áron rendelhetők meg:

- Bölcsházi Belházy Emil:** Az erdőrendezéstan kézikönyve. Ára 6 K.
- Béky Albert:** Számítan erdészeti altisztek részére. Ára 1 K 50 f. Bérmentesítésre 45 fillér küldendő.
- Fekete Lajos:** A tölgy és tenyésztése. Ára 4 K.
• • Erdőrendezéstan. Ára 9 K.
• • Erdőértékszámítástan. Ára 4 K 50 f. (II. kiad.)
• • Erdészeti nyereségszámítástan. Ára 3 K.
• • A szálaló erdők berendezése. Ára 90 f.
- Fekete L. és Mágócsi Dietz S.:** Erdészeti növénytan. (I. k. elfogyott.) II. k. ára 12 K.
- Fekete L. és Soltz Gyula** Erdőbecsléstan. Ára 6 K. (II. kiad.)
- Földes János:** A legelőerdők. Ára 1 K 60 f. 55 f. portó be-küldése esetén bérmentve.
- Gaul Károly:** Hazánk házi faipara. Ára 1 K 40 f. Bérmentesítésre 45 f. küldendő.

Gellért József: A bükk-tüzifa romlása s az ellene való védekezés. Ára 60 f. Bérmentesítésre 35 f. küldendő.

Horváth Sándor: Erdészeti zsebnaptár. Ára 2 K. Bérmentesítésre 45 f. küldendő.

Köyesi Antal: Erdészeti géptan. Ára 4 K.

Márton Sándor: A legelőerdők berendezése, kezelése és hasznosítása. Ára 4 K 80 f.

Pécs Dezso: A külföldi faemek megtelepítése. Ára 3 K. Bérmentesítésre 45 f. küldendő.

Pohl János: Tangenstáblázatok. Ára 1 K.

Sobó Jenő: Erdészeti építéstan. I. R. (I. és 2. kötet) Középítéstan; egy-egy kötet ára 11 K 20 f. II. R. Ut-, vasút- és hidépítéstan, ára 12 K.

Tagányi Károly: Magyar erdészeti oklevéltár. 3. kötet. Ára 20 K.

Tomasovszky Gusztáv: Erdei facsemeték nevelése. Ára 3 K. Bérmentesítésre 45 f. küldendő.

Vadas Jenő: Erdőműveléstan. Ára 7 K.

Erdészeti Rendeletek Tára: 1891. (XI.) évfolyam ára 60 f. 1893—94. (XIII—XIV.) évfolyam. Ára 1 K 20 f. 1895. (XV.) évfolyam ára 60 f. 1896. (XVI.) évfolyam ára 50 f. 1897. (XVII.) évfolyam ára 60 f. 1898. (XVIII.) évfolyam ára 70 f. 1900. (XX.) évfolyam ára 60 f. 1901—03. (XXI—XXIII.) évfolyam ára 3 K. 1904. (XXIV.) évfolyam ára 1 K 50 f. 1905. (XXV.) évfolyam ára 50 f. 1906—07. évi füzet ára 1 K 50 f. Bérmentesítésre 45 fillér küldendő.
A nem említett évfolyamok elfogytak.

Ő felsége nagy fénynyomatú arcképe. Ára 7 K.

Egyéb olyan erdészeti művek, melyek csak teljes áron kaphatók:

Bedő Albert dr.: A magyar állam erdőségeinek gazdasági és kereskedelmi leírása. 4 kötet, egy térképpel. (Kiadja a m. kir. földművelésügyi ministerium.)

Bedő Albert dr.: Az erdőőr vagy Az erdészeti alapvonalai kérdésekben és feleletekben. Ára 6 K. Bérmentesítésre 55 f. küldendő. (Kapható az Orsz. Erd. Egy.-nél.)

Belházy J., Szécsi Zs. és Illés N.: A vadászati ismeretek kézikönyve. (Kapható az Orsz. Erd. Egy.-nél. Ára a négy kötetnek füzve 9 K., kötve 13 K.)

Bund Károly: Értekezések az erdőrendezés köréből. Ára 4 K. (Kapható az Orsz. Erd. Egy.-nél.)

Cseti Ottó: Általános földmérés. Ára 9 K. (Kapható Joerges A. özv. és fainál Selmeczbányán.)

Fekete Lajos: Az erdők berendezése. Ára 2 K. (Kapható az Orsz. Erd. Egy.-nél.)

Fekete Lajos: Népszerű erdészeti növénytan. I. füzet. Spórás növények. Elfogyott. — II. füzet. Mohok, edényes virágtalanok, tüleveleűek. Ára 2 K. — III. füzet. Magházas növények. Ára 3 K. Bérmentesítésre 45 fillér küldendő. (Kapható az Orsz. Erd. Egy.-nél.)

Fekete Lajos: Erdészeti talajtan. Ára 5 K. (Kapható Joerges A. özv. és fainál Selmeczbányán.)

Szécsi Zsigmond: Az erdőhasználatlan kézikönyve. Ára 16 K. (Kapható ugyanott.)

Téglás Károly: Erdővédelem. Ára 5 K 40 f. (Kapható ugyanott.)

Tomasovszky Imre: Betűsoros tárgymutató az «Erdészeti Rendeletek Tára». I—XXIV. évfolyamaihoz. Ára 1 K. (Kapható ugyanott.)

Tuzson János dr.: A bükkfa korhadása és konzerválása. Ára 4 K. (Kapható Kilián Frigyes utódnál Budapest, Váci-utca.)

Vadas Jenő: A selmecbányai m. kir. erdőakadémia története és ismertetője. Ára 4 K. (Kapható a szerzőnél Selmeczbányán.)

Vadas Jenő: Az árvédelmi füzesek telepítése és művelése. Ára 50 f. (Megrendelhető a m. kir. földművelésügyi ministeriumnál és Nagel Ottó könyvkereskedésében, Budapest, Muzeum-körút 2 szám.)

Erdészeti segédtablák. Ára 8 K. (Megrendelhető a m. kir. földművelésügyi ministeriumnál.)

Erdei rovatos napló. Ára 1 K 20 f. (Megrendelhető ugyanott.)

Termési táblák 1886. Ára 2 K. (Kiadta Fülöp Szász-Coburg hg. erdőrendezősége, Jolsva, Gömör-megye.)

HIRDETÉSEK felvételnek a kiadóhivatalban Budapest, V., Alkotmány-u. 6.